

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VII kadencja

Druk nr 2970

Warszawa, 26 września 2014 r.

Pan

Radosław Sikorski

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

**- o zmianie ustawy - Prawo łowieckie
oraz niektórych innych ustaw.**

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy pana posła Stanisława Wziątka.

(-) Romuald Ajchler; (-) Dariusz Bąk; (-) Jacek Bogucki; (-) Edmund Borawski; (-) Krzysztof Borkowski; (-) Renata Butryn; (-) Eugeniusz Czykwin; (-) Janusz Dzieciół; (-) Stanisław Gawłowski; (-) Mieczysław Golba; (-) Kazimierz Gołojuch; (-) Marek Gos; (-) Jarosław Górczyński; (-) Eugeniusz Tomasz Grzeszczak; (-) Patryk Jaki; (-) Dariusz Joński; (-) Tomasz Kamiński; (-) Adam Kępiński; (-) Witold Klepacz; (-) Eugeniusz Kłopotek; (-) Tomasz Kulesza; (-) Jan Łopata; (-) Mieczysław Marcin Łuczak; (-) Jerzy Materna; (-) Zbigniew Matuszczak; (-) Beata Mazurek; (-) Cezary Olejniczak; (-) Marek Opiola; (-) Artur Ostrowski; (-) Krystyna Ozga; (-) Mirosław Pawlak; (-) Józef Racki; (-) Józef Rojek; (-) Jerzy Sądziel; (-) Edward Siarka; (-) Henryk Siedlaczek; (-) Henryk Smolarz; (-) Zbigniew Sosnowski; (-) Stefan Strzałkowski; (-) Andrzej Sztorc; (-) Jan Szyszko; (-) Tadeusz Tomaszewski; (-) Piotr Walkowski; (-) Zbigniew Włodkowski; (-) Tadeusz Woźniak; (-) Stanisław Wziątek; (-) Zbyszek Zaborowski; (-) Ryszard Zbrzyzny; (-) Jarosław Żaczek; (-) Stanisław Żelichowski.

USTAWA

z dnia ..... 2014 r.

o zmianie ustawy – Prawo łowieckie oraz niektórych innych ustaw

Art. 1. W ustawie z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2013 r. poz. 1226 i 1247) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 4 otrzymuje brzmienie:

„Art. 4. 1. Gospodarka łowiecka jest to działalność w zakresie ochrony, hodowli i pozyskiwania zwierzyny.

2. Polowanie oznacza tropienie, strzelanie z myśliwskiej broni palnej, łowienie dozwolonymi sposobami zwierzyny żywej, zmierzające do wejścia w jej posiadanie.

3. Polowanie dzieli się na: indywidualne i zbiorowe.

4. Polowanie indywidualne oznacza polowanie wykonywane przez jednego myśliwego działającego niezależnie od innych myśliwych znajdujących się w tym samym obwodzie łowieckim oraz polowanie na drapieżniki przy stogach i norach, wykonywane przez więcej niż jednego myśliwego z udziałem podkładacza z psem, oraz polowanie na ptactwo, w którym współpracuje ze sobą nie więcej niż trzech myśliwych korzystających z psa.

5. Polowanie zbiorowe oznacza polowanie wykonywane z udziałem co najmniej dwóch współdziałających ze sobą myśliwych albo myśliwego i naganiacza, z zastrzeżeniem ust. 4 oraz art. 42ab; polowanie zbiorowe może być wykonywane z udziałem naganki lub psów; poszukiwanie postrzałka nie jest polowaniem zbiorowym.

6. Kłusownictwo oznacza niedopuszczone prawem działanie zmierzające do wejścia w posiadanie zwierzyny polegające na:

1) zakładaniu narzędzi i urządzeń przeznaczonych do łowienia, łapania lub zabijania zwierzyny;

2) strzelaniu z broni do zwierzyny bez wymaganych uprawnień, zezwoleń i upoważnień;

3) łowieniu zwierzyny niedozwolonymi metodami;

7. Kłusownictwo oznacza także naruszenie warunków dopuszczalności wykonywania polowania, o których mowa w: art. 42 ust. 8a – 8i, art. 42aa – 42ab, 42ac ust. 1 pkt. 1,

ust. 2-3, art. 42b, art. 52 pkt 8 i 9, art. 53 oraz niedopuszczone prawem uśmiercenie zwierzyny.”

2) art. 5 otrzymuje brzmienie:

„Art. 5. Minister właściwy do spraw środowiska, po zasięgnięciu opinii ministra właściwego do spraw rolnictwa oraz Państwowej Rady Ochrony Przyrody i Polskiego Związku Łowieckiego, określi, w drodze rozporządzenia, listę gatunków zwierząt łownych z podziałem na zwierzynę płową, grubą, drobną oraz drapieżniki, uwzględniając możliwość prowadzenia gospodarki rolnej, leśnej i rybackiej jak również dobro ochrony środowiska, kultywowanie tradycji łowieckiej, biologię i etiologię gatunków, wielkość i wysokość szkód w rolnictwie i leśnictwie, interakcje międzygatunkowe, trendy populacji, a także potrzebę ochrony gatunków rodzimych.”;

3) w art. 8:

a) ust. 3a i 3b otrzymują brzmienie:

„3a. Roczne plany łowieckie sporządzane są przez dzierżawców obwodów łowieckich, po zasięgnięciu opinii wójta (burmistrza, prezydenta miasta), i podlegają zatwierdzeniu przez właściwego nadleśniczego Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe w uzgodnieniu z Polskim Związkiem Łowieckim w terminie 7 dni od dnia złożenia do zatwierdzenia.

3b. Roczne plany łowieckie w obwodach wyłączonych z wydzierżawienia sporządzane są przez ich zarządców, po zasięgnięciu opinii wójta (burmistrza, prezydenta miasta), i podlegają zatwierdzeniu przez dyrektora regionalnej dyrekcji Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe w uzgodnieniu z Polskim Związkiem Łowieckim w terminie 7 dni od dnia złożenia planu do zatwierdzenia.”,

b) po ust. 3c dodaje się ust. 3ca w brzmieniu:

„3ca. Opinie, o których mowa w ust. 3c wydawane są niezwłocznie, jednak nie później niż w terminie 7 dni od dnia złożenia rocznego planu łowieckiego do zaopiniowania. Brak wyrażenia opinii w tym terminie uznaje się za opinię pozytywną.”,

c) ust 3d otrzymuje brzmienie:

„3d. W przypadku odmowy zatwierdzenia lub uzgodnienia w całości lub części rocznego planu łowieckiego lub wieloletniego łowieckiego planu hodowlanego zainteresowanemu przysługuje, w terminie 14 dni odpowiednio odwołanie lub wnioski o ponowne rozpatrzenie sprawy do ministra właściwego do spraw środowiska.”,

d) po ust. 3d dodaje się ust. 3da w brzmieniu:

„3da. Minister właściwy do spraw środowiska rozstrzyga odwołanie lub wnioski o ponowne rozpatrzenie sprawy, w drodze decyzji, w terminie 30 dni od dnia wpływu odwołania lub wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy. Brak rozpatrzenia odwołania w tym terminie skutkuje prowadzeniem gospodarki łowieckiej na podstawie rocznego planu łowieckiego z roku poprzedniego, będącego tymczasowym rocznym planem łowieckim do momentu zatwierdzenia planu łowieckiego na rok bieżący.”

e) ust. 3e otrzymuje brzmienie:

„3e. Wieloletnie łowieckie plany hodowlane sporządzane są na okres 10 lat przez dyrektorów regionalnych dyrekcji Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe w uzgodnieniu z Polskim Związkiem Łowieckim oraz marszałkami województw i podlegają zatwierdzeniu przez ministra właściwego do spraw środowiska.”,

f) po ust. 3e dodaje się ust. 3f i 3g w brzmieniu:

„3f. Opinia wójta (burmistrza, prezydenta miasta), o której mowa w ust. 3a i 3b, wydawana jest po wcześniejszym podaniu treści rocznego planu łowieckiego do publicznej wiadomości na okres 14 dni, w celu zebrania uwag podmiotów mających nieruchomości gruntowe w obwodzie łowieckim, którego dotyczy roczny plan łowiecki.,

3g. Brak opinii, o której mowa w ust. 3a i 3b, w terminie 21 dni od dnia złożenia do zaopiniowania rocznego planu łowieckiego uznaje się za opinię pozytywną.”,

g) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Minister właściwy do spraw środowiska w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw rolnictwa, po zasięgnięciu opinii Polskiego Związku Łowieckiego, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy sposób sporządzania rocznych planów łowieckich dla obwodów łowieckich i wieloletnich łowieckich planów hodowlanych dla sąsiadujących ze sobą obwodów łowieckich o zbliżonych warunkach przyrodniczych (rejonów hodowlanych), sposób zmiany rocznych planów łowieckich i wieloletnich łowieckich planów hodowlanych oraz sposób zatwierdzania rocznych planów łowieckich i wieloletnich łowieckich planów hodowlanych oraz szczegółowy tryb odwoławczy w przypadku odmowy zatwierdzenia tych planów w całości lub części, wzory druków rocznego planu łowieckiego oraz wieloletniego łowieckiego planu hodowlanego, uwzględniając zasadę optymalnego gospodarowania populacjami zwierząt łownych oraz ochrony lasu i upraw rolnych przed szkodami wyrządzanymi przez te zwierzęta, nakłady ponoszone przez dzierżawców i zarządców obwodów łowieckich na prowadzenie gospodarki łowieckiej, sprawozdanie z realizacji poprzedniego planu łowieckiego, limity pozyskania zwierzyny, charakterystykę obwodu

łowieckiego, wsiedlenia zwierzyny w obwodzie łowieckim, czynniki epizootyczne, klęski żywiołowe, zmiany przyrodnicze w środowisku bytowania zwierzyny, trendy populacji, zachowanie trwałości ekosystemów polnych i leśnych, jakość osobniczą zwierzyny płowej i populacyjną zwierzyny grubej.”;

4) w art. 9 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. W celu ochrony upraw i płodów rolnych przed wyrządzeniem szkody przez zwierzynę dzierżawcy lub zarządcy obwodów łowieckich oraz właściciele lub posiadacze gruntów bez konieczności uzyskania zezwolenia, o którym mowa w art. 9a, mogą stosować produkty i urządzenia do odstraszenia zwierząt.”;

5) w art. 11 ust. 2 uchyla się pkt 4 i 5;

6) art. 13 otrzymuje brzmienie:

„Art. 13. Dzierżawcy i zarządcy obwodów łowieckich obowiązani są dokarmiać zwierzynę, zwłaszcza w okresach występowania niedostatku żeru naturalnego oraz wówczas, gdy w sposób istotny może to wpłynąć na zmniejszenie szkód wyrządzanych przez zwierzynę w uprawach i płodach rolnych oraz w gospodarce leśnej. Miejsce wykładania karmy należy uzgodnić z właścicielem, posiadaczem lub zarządcą gruntu.”;

7) w art. 15 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Zwierzyna bezprawnie pozyskana stanowi własność Skarbu Państwa. Za zwierzynę bezprawnie pozyskaną należy rozumieć zwierzynę pozyskaną w wyniku kłusownictwa.”;

8) art. 25 otrzymuje brzmienie:

„Art. 25. Obwody łowieckie są tworzone przy uwzględnieniu następujących zasad:

- 1) optymalnego zaspokojenia potrzeb w zakresie ochrony, zachowania i rozwoju gatunków zwierzyny,
- 2) unikania dzielenia zbiorników wodnych,
- 3) ustalania przebiegu granic po naturalnych lub wyraźnych znakach w terenie,
- 4) możliwości prowadzenia gospodarki łowieckiej.”;

9) art. 26 otrzymuje brzmienie:

„Art. 26. W skład obwodów łowieckich nie wchodzi:

- 1) parki narodowe,
- 2) rezerваты przyrody, z wyjątkiem rezerwatów lub ich części, w których na obszarach wyznaczonych w planie ochrony lub zadaniach ochronnych nie zabroniono wykonywania polowania,
- 3) tereny w granicach administracyjnych miast; jeżeli jednak granice te obejmują większe obszary leśne lub rolne, z obszarów tych może być utworzony obwód łowiecki lub mogą być one włączone do innych obwodów łowieckich,
- 4) tereny zajęte przez miejscowości niezaliczane do miast, w granicach obejmujących zabudowania mieszkalne i gospodarcze z podwórzami, placami i ulicami oraz drogami wewnątrz tych miejscowości,
- 5) budowle, zakłady i urządzenia, tereny przeznaczone na cele społeczne, kultu religijnego, przemysłowe, handlowe, składowe, transportowe i inne cele gospodarcze oraz obiekty o charakterze zabytkowym i specjalnym, w granicach ich stałych ogrodzeń,
- 6) tereny zgłoszone w uwagach i wnioskach, o których mowa w art. 27 ust. 7 po ich uwzględnieniu w uchwale sejmiku województwa.”;

10) art. 27 otrzymuje brzmienie:

„Art. 27. 1. Podziału na obwody łowieckie lub zmiany granic tych obwodów, zwanego dalej „podziałem”, dokonuje w obrębie województwa właściwy sejmik województwa, w drodze uchwały.

2. Jeżeli obwód łowiecki ma się znajdować w obszarze więcej niż jednego województwa, uchwałę, o której mowa w ust. 1, podejmuje sejmik województwa właściwy dla przeważającego obszaru gruntów w uzgodnieniu z sejmikiem województwa właściwym dla pozostałego gruntu.

3. Sejmik województwa podejmuje uchwałę o przygotowaniu projektu podziału.

4. W uchwale sejmiku, o której mowa w ust. 1, określa się w szczególności:

- 1) wyraźny przebieg granic obwodów łowieckich w formie graficznej oraz opisowej;
- 2) określenie powierzchni obwodów;
- 3) granice i powierzchnie obszarów wymienionych w art. 26;
- 4) granice obszarów, o których mowa w odrębnych przepisach, niewchodzące w skład obwodów łowieckich;
- 5) włączenia do obwodów łowieckich obszarów, o których mowa w art. 26 pkt 2 i 3.

5. Marszałek województwa po podjęciu przez sejmik województwa uchwały o przygotowaniu projektu podziału:

- 1) ogłasza w wojewódzkim dzienniku urzędowym, a także w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej urzędu marszałkowskiego, uchwałę o przygotowaniu projektu podziału, określając formę, miejsce i termin składania uwag i wniosków do planowanego projektu, nie krótszy niż 21 dni od dnia ogłoszenia,
- 2) zawiadamia, na piśmie, o podjęciu uchwały o przygotowaniu projektu podziału instytucje i organy właściwe do uzgadniania i opiniowania podziału, o których mowa w pkt. 4,
- 3) sporządza projekt podziału rozpatrując uwagi i wnioski, o których mowa w pkt. 1.
- 4) występuje o opinie o projekcie podziału do:
  - a) wójtów, burmistrzów albo prezydentów miast w danym województwie lub województwach objętych podziałem,
  - b) wskazanych statutem Polskiego Związku Łowieckiego organów okręgowych w danym województwie,
  - c) właściwego dyrektora regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych,
  - d) właściwej izby rolniczej,
- 5) uzgadnia projekt podziału z:
  - a) właściwymi organami wojskowymi, ochrony granic oraz bezpieczeństwa państwa, w zakresie dotyczącym obszarów gruntów pozostających w zarządzie tych organów lub przydzielonych tym organom do wykorzystania, o ile zachodzi taka potrzeba,
  - b) dyrektorem właściwego urzędu morskiego w zakresie zagospodarowania pasa technicznego lub pasa ochronnego, o ile zachodzi taka potrzeba,
- 6) wprowadza zmiany wynikające z uzyskanych opinii i dokonanych uzgodnień oraz ogłasza, w sposób określony w pkt. 1, o wyłożeniu projektu podziału do publicznego wglądu na co najmniej 7 dni przed dniem wyłożenia i wyklada ten projekt do publicznego wglądu na okres co najmniej 21 dni;
- 7) wyznacza w ogłoszeniu, o którym mowa w pkt. 6, termin, w którym osoby fizyczne i prawne oraz jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej mające nieruchomości gruntowe w województwie objętym podziałem oraz dzierżawcy i zarządcy obwodów mogą wnosić uwagi i wnioski dotyczące projektu podziału, nie krótszy niż 14 dni od dnia zakończenia okresu wyłożenia projektu podziału;
- 8) rozpatruje uwagi i wnioski, o których mowa w pkt. 7, w terminie nie dłuższym niż 21 dni od dnia upływu terminu ich składania, kierując się zasadami, o których mowa w art. 25;
- 9) wprowadza zmiany do projektu podziału wynikające z rozpatrzenia uwag i wniosków, o których mowa w pkt. 7, a następnie w zakresie, wynikającym z wprowadzonych zmian, ponawia uzgodnienia i zasięga opinii, o których mowa w pkt. 4 i 5;

10) przedstawia sejmikowi województwa projekt podziału wraz z listą nieuwzględnionych uwag i wniosków, o których mowa w pkt. 7.

6. Uwagi i wnioski do projektu podziału wnosi się na piśmie w terminie wyznaczonym w ogłoszeniu, o którym mowa w ust. 5 pkt 7.

7. Do zmiany uchwały o podziale, ust. 5 stosuje się odpowiednio, w zakresie niezbędnym do dokonania tych zmian.

8. Procedurę, o której mowa w ust. 7, stosuje się jedynie do części uchwały o podziale objętej zmianą.

10. Rozstrzygnięcia marszałka województwa o nieuwzględnieniu odpowiednio uwag i wniosków dotyczących projektu podziału nie podlegają zaskarżeniu do sądu administracyjnego.

11. Koszty sporządzenia podziału województwa na obwody łowieckie lub zmiany granic tych obwodów obciążają budżet województwa.”;

11) w art. 28 po ust. 1a dodaje się ust. 1b w brzmieniu:

„1b. Przez wydzierżawianie obwodu łowieckiego rozumie się prawo do prowadzenia gospodarki łowieckiej na danym terenie.”;

12) w art. 29a po ust. 3 dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Minister właściwy do spraw środowiska, po zasięgnięciu opinii Polskiego Związku Łowieckiego, określi w drodze rozporządzenia wzór umowy dzierżawy obwodu łowieckiego, uwzględniając tryb postępowania i obowiązki stron umowy.”;

13) w art. 30 ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. W przypadku nieusprawiedliwionego niezrealizowania rocznego planu łowieckiego dzierżawcy i zarządcy obwodów łowieckich obowiązani są do udziału w kosztach ochrony lasu przed zwierzyną.

2. Udział w kosztach, o których mowa w ust. 1, uwzględnia się w wysokości czynszu za dzierżawę obwodu łowieckiego, przy czym udział ten przekazywany jest w całości właściwemu nadleśnictwu. Nadleśnictwo jest obowiązane rozliczyć ten udział między nadleśnictwem a właścicielami lasów nie będących własnością Skarbu Państwa, pozostających w obszarze nadleśnictwa.”;

14) art. 31 otrzymuje brzmienie:

„Art. 31. 1. Wyzierzawiający obowiązany jest rozliczyć otrzymany czynsz dzierżawny między nadleśnictwami i gminami.

2. Nadleśnictwu przypada czynsz odpowiadający powierzchni państwowych gruntów leśnych, a gminom - odpowiadający pozostałej powierzchni obwodu łowieckiego.

2a. Wójt (burmistrz, prezydent miasta) obowiązany jest do pomniejszenia odpowiednio podatku rolnego albo podatku leśnego, albo podatku od nieruchomości płatnikom tych podatków o wartość czynszu dzierżawnego lub ekwiwalentu, o którym mowa w ust. 3, proporcjonalnie do powierzchni wchodzącej w skład obwodu łowieckiego.

3. Za obwody łowieckie wyłączone z wydzierzawiania zarządcy tych obwodów uiszczają ekwiwalent, ustalany przez starostę, równy wysokości średniego czynszu za dzierżawę, stosowanego w obwodach łowieckich, wydzierzawionych na obszarze danej gminy lub gmin sąsiednich, a należność rozliczają według zasad określonych w ust. 1 i 2.”;

15) w art. 41:

a) ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Minister właściwy do spraw środowiska, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych i ministrem właściwym do spraw sprawiedliwości, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe wymogi kwalifikacji zawodowych, wzór legitymacji, odznaki służbowej, umundurowania i oznak służbowych oraz składniki umundurowania strażników Państwowej Straży Łowieckiej, a także szczegółowe kwalifikacje zawodowe, wzór legitymacji, wzór oznaki strażnika łowieckiego, uwzględniając wykształcenie, staż pracy w rolnictwie, leśnictwie, parkach narodowych lub krajobrazowych, Policji, staż członkowski w Polskim Związku Łowieckim, umieszczenie na elementach umundurowania i na legitymacji godła narodowego strażników Państwowej Straży Łowieckiej, pory roku, płeć strażników, a także realizację przez strażników łowieckich ustawowych obowiązków, ich predyspozycje do wypełniania powierzonych ustawą zadań.

2. Minister właściwy do spraw środowiska w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia:

1) szczegółowe sposoby współdziałania Państwowej Straży Łowieckiej z Policją, Strażą Graniczną oraz Polskim Związkiem Łowieckim – uwzględniając zakres i rodzaj współpracy, ustawowe zadania tych podmiotów oraz konieczność zapewnienia poprawnej i skutecznej współpracy;

- 2) szczegółowe sposoby przydziału, ewidencjonowania i przechowywania w siedzibach Państwowej Straży Łowieckiej broni i amunicji, środków przymusu bezpośredniego w postaci kajdanek zakładanych na ręce, pałki służbowej, ręcznych miotaczy substancji obezwładniających i przedmiotów przeznaczonych do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej, a także wzory dokumentów niezbędnych do ewidencjonowania broni i amunicji oraz środków przymusu bezpośredniego, ich wydawania i zdania, jak również warunki techniczne, jakim powinien odpowiadać magazyn broni – uwzględniając sposób i miejsce przechowywania broni, amunicji i środków przymusu bezpośredniego, konieczność uniemożliwienia dostępu do broni, amunicji i środków przymusu bezpośredniego osobom trzecim, potrzebę ochrony ewidencji przed uszkodzeniem, zniszczeniem lub utratą.”,
- b) uchyla się ust. 3.”;

16) w art. 42:

- a) w ust. 2 uchyla się pkt 3,
b) po ust. 8 dodaje się ust. 8a-8i w brzmieniu:

„8a. Do wykonywania polowania oraz odstrzału zwierząt stanowiących nadzwyczajne zagrożenie dla życia, zdrowia lub gospodarki człowieka dopuszczona jest wyłącznie broń myśliwska, która w rozumieniu ustawy oznacza broń palną długą centralnego zapłonu, o lufach gwintowanych lub gładkich, z której po maksymalnym załadunku można oddać najwyżej sześć pojedynczych strzałów, z tym że do magazynka broni samopowtarzalnej można załadować jednorazowo najwyżej dwa naboje.

8b. Do czynności wymienionych w pkt 8i dopuszczona jest broń myśliwska, która w rozumieniu ustawy oznacza, oprócz broni wymienionej w ust. 8a, także broń palną krótką.

8c. Bronią myśliwską nie jest broń czarnoprochowa oraz broń wyposażona w tłumik huk.

8d. Używana do polowania broń myśliwska o lufach gwintowanych musi być przeznaczona do strzelania amunicją o energii pocisku nie mniejszą niż 1000 J w odległości 100 m od wylotu lufy.

8e. Polowanie na zwierzynę grubą odbywa się, z zastrzeżeniem ust. 8f, wyłącznie z użyciem broni myśliwskiej, o której mowa w ust. 8a, oraz naboju myśliwskich z pociskami półpłaszczowymi, przy czym:

- 1) przy polowaniu na łosie energia pocisku w odległości 100 m od wylotu lufy nie może być mniejsza niż 2500 J;

2) przy polowaniu na jelenie, daniela, muflony i dziki, z wyłączeniem dzików warchlaków, energia pocisku w odległości 100 m od wylotu lufy nie może być mniejsza niż 2000 J;

8f. Dopuszcza się polowanie na zwierzynę grubą, z wyjątkiem łosi i jeleni byków, z użyciem broni myśliwskiej o lufach gładkich.

8g. Do wykonywania polowania na zwierzynę drobną, z zastrzeżeniem ust. 8h, używa się wyłącznie broni myśliwskiej o lufach gładkich oraz amunicji śrutowej ze śrutem o średnicy do 4,5 mm.

8h. Do wykonywania polowania na drapieżniki używa się broni myśliwskiej o lufach gwintowanych oraz amunicji z pociskami półpłaszczowymi i pełnopłaszczowymi lub broni myśliwskiej o lufach gładkich oraz amunicji wymienionej w ust. 8g.

8i. Do dostrzeliwania postrzałków zwierzyny grubej oraz redukcji drapieżników schwytych w pułapki żywołowne dopuszcza się broń palną krótką o energii pocisku nie mniejszej niż 400 J mierzonej u wylotu lufy.”;

c) uchyla się ust. 11;

17) w art. 42a uchyla się ust. 2;

18) po art. 42a dodaje się art. 42aa – 42ae w brzmieniu:

„Art. 42aa. Do wykonywania polowania dopuszcza się używanie wyłącznie urządzeń optycznych, z wyłączeniem lornetek używanych do obserwacji, w których obraz celu powstaje w świetle naturalnym i nie jest przetwarzany przez urządzenia elektroniczne, przy czym znak celowniczy w urządzeniu optycznym może być podświetlany. Urządzenie optyczne może zawierać dalmierz.

Art. 42ab. Polowanie na zające może odbywać się wyłącznie jako polowanie zbiorowe, przy czym polowanie to może odbywać się przy udziale co najmniej sześciu myśliwych.

Art. 42ac. 1. Podczas polowania nie strzela się do:

- 1) celów nierozpoznanych;
- 2) licówki;
- 3) zwierzyny będącej bezpośrednio przy paśnikach, lizawkach oraz na pasach zaporowych;
- 4) zwierzyny będącej na ogrodzonych poletkach żerowych;
- 5) ptactwa niebędącego w locie, z wyjątkiem jarząbków, gęsi i łysek;
- 6) zajęcy pozostających w bezruchu.

2. Zabrania się strzelania do zwierzyny z pojazdów silnikowych i zaczepionych do nich przyczep, naczep lub innych urządzeń oraz z pojazdów konnych, a także z łodzi o napędzie silnikowym z pracującym silnikiem,

3. Podczas polowania zabrania się wykorzystywania:

- 1) zwierząt użytych jako wabiki;
- 2) urządzeń elektrycznych lub elektronicznych, które mogą zabijać lub ogłuszać zwierzynę;
- 3) luster i innych urządzeń oślepiających zwierzynę;
- 4) gazu i dymu do wypłaszania zwierzyny.

4. Polowanie w nocy może odbywać się na:

- 1) dziki, piżmaki i drapieżniki - przez myśliwego wyposażonego w myśliwską broń palną z zamontowanym celowniczym urządzeniem optycznym, o którym mowa w art. 42aa, oraz lornetkę;
- 2) gęsi i kaczki - na zlotach i przelotach.

5. Myśliwy polujący w nocy jest obowiązany zachować wyjątkową ostrożność, a w szczególności:

- 1) poznać dokładnie teren w rejonie polowania;
- 2) nie strzelać w kierunku osad i dróg publicznych;
- 3) przed strzałem, w przypadku określonym w ust. 3 pkt 1, osobiście rozpoznać przez lornetkę cel i teren na linii strzału;
- 4) w razie oddania strzału i niepodniesienia zwierzyny w nocy sprawdzić wynik strzału przy świetle dziennym.

6. Nie celuje się i nie strzela się do zwierzyny, jeżeli:

- 1) na linii strzału znajdują się myśliwi lub inne osoby albo zwierzęta gospodarskie, budynki lub pojazdy, a odległość od nich nie gwarantuje warunków bezpiecznego strzału,
- 2) zwierzyna znajduje się na szczytach wzniesień,

7. Polowanie z łodzi może odbywać się wyłącznie jako polowanie indywidualne, przy czym tylko jeden myśliwy w danym momencie może strzelać do zwierzyny, oddając strzał w kierunku innym niż osoby znajdujące się na łodzi.

Art. 42ad. 1. Myśliwy jest odpowiedzialny za bezpieczne używanie broni i amunicji oraz jest obowiązany do przestrzegania następujących zasad:

- 1) używania broni myśliwskiej sprawnej technicznie;
- 2) przystrzeliwania (wyregulowania przyrządów celowniczych i sprawdzenia na strzelnicy celności oddawanych strzałów) broni myśliwskiej o lufach gwintowanych, której będzie używał do wykonywania polowania, co najmniej raz w roku;

- 3) podnoszenia umiejętności strzeleckich poprzez udział co najmniej raz w roku w szkoleniach i treningach lub zawodach strzeleckich;
- 4) sprawdzania każdorazowo przed załadowaniem broni, czy lufy nie są zatkane;
- 5) trzymania broni zawsze lufami skierowanymi w górę lub w dół: podczas ładowania i rozładowania broni, poruszania się w terenie, w czasie przerw w polowaniu, zajmowania miejsca w pojeździe lub wychodzenia z niego i w innych podobnych okolicznościach - niezależnie od tego, czy broń jest załadowana, czy rozładowana.

2. Przysztrzelanie broni o którym mowa w ust. 1 pkt 2 dokumentuje się zaświadczeniem o przysztrzelaniu broni wystawionym przez uprawnionego instruktora strzelectwa myśliwskiego lub rusznikarza.

Art. 42ae. 1. Dzierżawca lub zarządca obwodu łowieckiego, kierując się troską o bezpieczeństwo osób i mienia, zawiadamia na piśmie lub drogą elektroniczną na 21 dni przed polowaniem zbiorowym właściwych miejscowo nadleśniczych oraz wójtów (burmistrzów, prezydentów miast) o terminie organizowanego przez siebie polowania zbiorowego.

2. Wójt (burmistrz, prezydent miasta) zawiadamienie, o którym mowa w ust. 1, podaje, niezwłocznie, jednak nie później niż na 14 dni przed terminem polowania, do publicznej wiadomości na stronie internetowej urzędu lub w sposób zwyczajowo przyjęty.”;

3. Właściciel nieruchomości gruntowej w terminie nie krótszym niż 7 dni przed polowaniem może zgłosić sprzeciw wraz z uzasadnieniem do organizacji polowania w danym dniu na wskazanej nieruchomości.

4. Wójt (burmistrz, prezydent miasta) zawiadamia niezwłocznie dzierżawcę lub zarządcę obwodu łowieckiego o sprzeciwie właściciela nieruchomości gruntowej do organizowanego polowania zbiorowego.

5. Dzierżawca lub zarządca obwodu łowieckiego przy organizacji polowania zbiorowego może uwzględnić sprzeciw, gdy wykonywanie polowania będzie wpływało na bezpieczeństwo osób trzecich.

19) w art. 42b:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„Art. 42b. 1. Termin rozpoczęcia i zakończenia polowania indywidualnego, nr upoważnienia do wykonywania polowania indywidualnego, imię i nazwisko myśliwego, jednoznaczne określenie miejsca wykonywania polowania, ilość i gatunek pozyskanej zwierzyny oraz liczba wszystkich oddanych strzałów podlega wpisowi w rejestrze ewidencji pobytu na polowaniu

indywidualnym, który zobowiązani są posiadać, dla każdego obwodu, dzierżawcy i zarządcy obwodów łowieckich.”,

b) po ust. 3 dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Dzierżawca lub zarządca obwodu łowieckiego jest obowiązany poinformować pisemnie właściwego nadleśniczego i wójta (burmistrza, prezydenta miasta) o miejscu wyłożenia rejestru ewidencji i udostępnić ten rejestr na każde żądanie. Wójt informacje o miejscu wyłożenia rejestru podaje niezwłocznie do publicznej wiadomości.”;

20) art. 42e otrzymuje brzmienie:

„Art. 42e. 1. Tworzy się ewidencję trofeów rekordowych.

2. Za rekordowe trofeum łowieckie uznaje się trofeum łowieckie zwierzyny (zwierzyny płowej, muflonów, dzików, lisów, borsuków, jenotów) pozyskanej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, które uzyskało, w wyniku dokonanej wyceny ostatecznej, jedną z sześciu najwyższych dla danego gatunku punktacji, bez względu na rok pozyskania.

3. Za wycenę oraz prowadzenie ewidencji trofeów rekordowych odpowiada Polski Związek Łowiecki.

4. Zakazuje się wywozu za granice Państwa trofeów rekordowych o których mowa w ust. 4 z wyjątkiem eksponowania ich na wystawach o tematyce łowieckiej, po uzyskaniu zgody prowadzącego ewidencję trofeów. Zgoda wydana może być na okres nie dłuższy niż jeden rok.

5. Minister właściwy do spraw środowiska określi w drodze rozporządzenia sposób wyceny oraz ewidencji trofeów łowieckich, uwzględniając kryteria wyceny Międzynarodowej Rady Łowiectwa i Ochrony Zwierzyny, kierując się potrzebą oceny jakości populacji zwierzyny oraz zachowaniem najcenniejszych trofeów na terenie kraju.”;

21) w art. 43 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Minister właściwy do spraw środowiska, po zasięgnięciu opinii Polskiego Związku Łowieckiego, określi, w drodze rozporządzenia, dopuszczalne rodzaje polowań indywidualnych i zbiorowych, warunki i sposoby wykonywania polowania oraz wzór znaku i sposób znakowania, o którym mowa w art. 42c, wzór druku upoważnienia do wykonywania polowania indywidualnego, wzór i sposób prowadzenia rejestru ewidencji pobytu na polowaniu indywidualnym, wzór protokołu z polowania zbiorowego, wzór zaświadczenia o przystrzeleniu broni oraz wzór świadectwa pochodzenia zwierzyny, uwzględniając istniejące polskie zwyczaje łowieckie, gospodarkę łowiecką, bezpieczeństwo osób i mienia, warunki

atmosferyczne, specyfikę polowania na poszczególne gatunki zwierząt, bezpieczeństwo w obrocie żywnością, możliwości wykonywania rocznych planów łowieckich, biologię gatunków łownych”;

22) w art. 44 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Minister właściwy do spraw środowiska w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw rolnictwa i po zasięgnięciu opinii Państwowej Rady Ochrony Przyrody oraz Polskiego Związku Łowieckiego określi, w drodze rozporządzenia, dla terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części, okresy polowań na zwierzęta łowne, uwzględniając potrzebę ochrony i utrzymania właściwego stanu populacji poszczególnych gatunków zwierzyny, biologię i liczebność zwierzyny, ograniczenie szkód łowieckich, migrację zwierzyny i zagęszczenie populacji”;

23) w art. 48 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) za szkody wyrządzone na terenach, o których mowa w art. 26 pkt 6;”;

24) w art. 51 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Kto:

- 1) strzela do zwierzyny w odległości mniejszej niż 500 m od miejsca zebrań publicznych w czasie ich trwania lub w odległości mniejszej niż 100 m od zabudowań mieszkalnych;
  - 2) strzela do zwierzyny znajdującej się w odległości mniejszej niż 200 m od pracujących maszyn rolniczych;
  - 3) wybiera jaja, pisklęta, niszczy gniazda ptaków łownych lub niszczy ich lęgowiska;
  - 4) przetrzymuje zwierzynę bez odpowiedniego zezwolenia;
  - 5) niszczy nory i lęgowiska zwierząt łownych;
  - 6) niszczy urządzenia łowieckie, wybiera karmę lub sól z lizawek;
  - 7) poluje, nie posiadając przy sobie wymaganych dokumentów;
  - 8) wbrew przepisom art. 42b ust.1 nie dokonuje wymaganych wpisów w rejestrze ewidencji pobytu na polowaniu indywidualnym;
  - 9) wbrew przepisom art. 42b ust. 2 nie dokonuje wymaganych wpisów w upoważnieniu do wykonywania polowania indywidualnego
- podlega karze grzywny.”

25) art. 52 otrzymuje brzmienie:

„Art. 52. Kto:

- 1) gromadzi, posiada, wytwarza, przechowuje lub wprowadza do obrotu narzędzia i urządzenia przeznaczone do kłusownictwa;
- 2) wchodzi w posiadanie bezprawnie pozyskanej tuszy lub trofeów zwierząt łownych;
- 3) narusza zakazy, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 4, art. 16 ust. 1, art. 42e ust. 4;
- 4) poluje używając urządzeń optycznych innych niż wymienione w art. 42aa;
- 5) strzela do celów nierozpoznanych;
- 6) hoduje lub utrzymuje bez zezwolenia charty rasowe lub ich mieszańce;
- 7) sprawując zarząd z ramienia dzierżawcy, a w obwodach niewydzierżawionych z ramienia zarządcy, zezwala na polowanie osobie nieuprawnionej do wykonywania polowania;
- 8) pozyskuje zwierzynę innego gatunku, innej płci lub w większej liczbie, niż przewiduje upoważnienie wydane przez dzierżawcę lub zarządcę obwodu łowieckiego;
- 9) powoduje przekroczenie zatwierdzonego w rocznym planie łowieckim maksymalnego pozyskania zwierzyny

- podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 3.”;

26) art. 53 otrzymuje brzmienie:

„Art. 53. Kto:

- 1) poluje na przelotne ptactwo łowne na wybrzeżu morskim w pasie 3000 m od brzegu w głąb morza lub 5000 m w głąb lądu;
- 2) poluje z chartami lub ich mieszańcami;
- 3) poluje w czasie ochronnym;
- 4) poluje nie posiadając uprawnień do polowania;
- 5) poluje nie posiadając upoważnienia, o którym mowa w art. 42 ust. 8;
- 6) nie posiadając zezwolenia zakłada narzędzia i urządzenia przeznaczone do łowienia, łapania lub zabijania zwierzyny albo wchodzi w posiadanie zwierzyny za pomocą broni i amunicji innej niż myśliwska, środków i materiałów wybuchowych, trucizn, karmy o właściwościach odurzających, sztucznego światła, lepów, wnyków, żelaz, dołów, samostrzałów lub rozkopywania nor i innych niedozwolonych środków

- podlega karze pozbawienia wolności do lat 5.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 1984 r. Nr 52, poz. 268, z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany:

1) po art. 13b dodaje się art. 13ba w brzmieniu:

„Art. 13ba. Podatek rolny od gruntów wchodzących w skład obwodu łowieckiego obniża się o wartość ustalonego dla danej gminy czynszu dzierżawnego w przeliczeniu na 1ha.”,

2) Art. 13d ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„Art. 13d.1. Zwolnienia i ulgi podatkowe określone w art. 12 ust. 1 pkt 1 i 2 oraz pkt 8–12, a także w art. 13b i 13ba stosuje się z urzędu, a pozostałe zwolnienia i ulgi podatkowe na podstawie decyzji wydanej na wniosek podatnika. Ulgę określoną w art. 13ba stosuje się z uwzględnieniem art. 31 ust. 2a ustawy z dnia 13 października 1995 r. Prawo łowieckie.”

Art. 3. W ustawie z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym (Dz. U. z 2000 r. Nr 200, poz. 1682 z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany:

1) po art. 7 dodaje się art. 7a w brzmieniu:

„Art. 7a.1. Podatek leśny od lasów wchodzących w skład obwodu łowieckiego obniża się o wartość ustalonego dla danej gminy czynszu dzierżawnego w przeliczeniu na 1ha.

2. Ulgę podatkową określoną w ust. 1 stosuje się z urzędu z uwzględnieniem art. 31 ust. 2a ustawy z dnia 13 października 1995 r. Prawo łowieckie.”

Art. 4. W ustawie z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 1991 r. Nr 9, poz. 31, z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 7 po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Podatek od nieruchomości gruntowych wchodzących w skład obwodu łowieckiego obniża się o wartość ustalonego dla danej gminy czynszu dzierżawnego w przeliczeniu na 1ha. Organ podatkowy stosuje obniżenie z urzędu z uwzględnieniem art. 31 ust. 2a ustawy z dnia 13 października 1995 r. Prawo łowieckie.”

Art. 5. 1. Z dniem wejścia w życie ustawy dotychczasowe uchwały sejmików województw o podziale województwa na obwody łowieckie lub zmianie granic tych obwodów stają się projektami podziału, o których mowa w art. 27 ust. 3.

2. Sejmiki województw w terminie do dnia 31 grudnia 2015 roku podejmą uchwały o podziale województw na obwody łowieckie lub zmianie granic tych obwodów w trybie art. 27 ust. 5 z pominięciem pkt 1, 3.

3. Do dnia ogłoszenia uchwały o podziale województwa w Dzienniku Urzędowym Województwa na terenie województwa obowiązuje dotychczasowa uchwała o podziale województwa na obwody łowieckie lub zmianie granic tych obwodów.

Art. 6. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 5, art. 8 ust. 4, art. 41 ust. 1-3, art. 42e, art. 43 ust. 3 i art. 44 ust. 1 ustawy Prawo łowieckie zachowują moc do czasu wydania nowych przepisów wykonawczych na podstawie art. 5, art. 8 ust. 4, art. 41 ust. 1-2, art. 42e ust. 5, art. 43 ust. 3 i art. 44 ust. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą nie dłużej niż rok od dnia wejścia w życie ustawy.

Art. 7. Roczne plany łowieckie oraz wieloletnie łowieckie plany hodowlane obowiązujące w dniu wejścia w życie ustawy zachowują moc przez okres, na jaki zostały sporządzone.

Art. 8. Umowy dzierżawy obwodów łowieckich zawarte przed dniem wejścia w życie ustawy obowiązują na okres na jaki zostały sporządzone.

Art. 9. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia z wyjątkiem art. 31 ust. 2 i ust. 3, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2016 r.

- 1) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1999 r. Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 50, poz. 580, Nr 62, poz. 717, Nr 73, poz. 852 i Nr 93, poz. 1027, z 2001 r. Nr 98, poz. 1071 i Nr 106, poz. 1149, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, z 2003 r. Nr 17, poz. 155, Nr 111, poz. 1061 i Nr 130, poz. 1188, z 2004 r. Nr 51, poz. 514, Nr 69, poz. 626, Nr 93, poz. 889, Nr 240, poz. 2405 i Nr 264, poz. 2641, z 2005 r. Nr 10, poz. 70, Nr 48, poz. 461, Nr 77, poz. 680, Nr 96, poz. 821, Nr 141, poz. 1181, Nr 143, poz. 1203, Nr 163, poz. 1363, Nr 169, poz. 1416 i Nr 178, poz. 1479, z 2006 r. Nr 15, poz. 118, Nr 66, poz. 467, Nr 95, poz. 659, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 141, poz. 1009 i 1013, Nr 167, poz. 1192 i Nr 226, poz. 1647 i 1648, z 2007 r. Nr 20, poz. 116, Nr 64, poz. 432, Nr 80, poz. 539, Nr 89, poz. 589, Nr 99, poz. 664, Nr 112, poz. 766, Nr 123, poz. 849 i Nr 128, poz. 903, z 2008 r. Nr 27, poz. 162, Nr 100, poz. 648, Nr 107, poz. 686, Nr 123, poz. 802, Nr 182, poz. 1133, Nr 208, poz. 1308, Nr 214, poz. 1344, Nr 225, poz. 1485, Nr 234, poz. 1571 i Nr 237, poz. 1651, z 2009 r. Nr 8, poz. 39, Nr 20, poz. 104, Nr 28, poz. 171, Nr 68, poz. 585, Nr 85, poz. 716, Nr 127, poz. 1051, Nr 144, poz. 1178, Nr 168, poz. 1323, Nr 178, poz. 1375, Nr 190, poz. 1474 i Nr 206, poz. 1589, z 2010 r. Nr 7, poz. 46, Nr 98, poz. 626, Nr 106, poz. 669, Nr 122, poz. 826, Nr 125, poz. 842, Nr 182, poz. 1228 i Nr 197, poz. 1307, z 2011 r. Nr 48, poz. 245 i 246, Nr 53, poz. 273, Nr 112, poz. 654, Nr 117, poz. 678, Nr 142, poz. 829, Nr 191, poz. 1135, Nr 217, poz. 1280, Nr 240, poz. 1430, 1431 i 1438 i Nr 279, poz. 1645, z 2012 r. poz. 886, 1091, 1101, 1327, 1426, 1447 i 1529 oraz z 2013 r. poz. 480, 765, 849, 1247, 1262 i 1282.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 10 lipca 2014 r., sygn. akt P19/13, Trybunał Konstytucyjny rozpoznał pytanie prawne NSA dotyczące prawa łowieckiego i utworzenia obwodu łowieckiego obejmującego nieruchomość prywatną wbrew woli właściciela nieruchomości. Trybunał orzekł, że art. 27 ust. 1 w związku z art. 26 ustawy z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie przez to, że upoważnia do objęcia nieruchomości reżimem obwodu łowieckiego, nie zapewniając odpowiednich prawnych środków ochrony praw właściciela tej nieruchomości, jest niezgodny z art. 64 ust. 1 w związku z art. 64 ust. 3 i art. 31 ust. 3 Konstytucji RP.

Trybunał Konstytucyjny zauważył, że obowiązujące przepisy prawa łowieckiego nie przewidują wystarczających, z punktu widzenia standardu konstytucyjnego, środków umożliwiających właścicielowi nieruchomości, objętej granicami obwodu łowieckiego, ochronę jego interesów prawnych. Trybunał Konstytucyjny wskazał, że w prawie łowieckim ustawodawca nie ustanowił żadnych norm, które przyznawałyby właścicielom nieruchomości gruntowych jakiegokolwiek kompetencje opiniodawcze czy uzgodnieniowe w procesie tworzenia lub zmiany granic obwodu łowieckiego, nie przewidział także żadnych instrumentów pozwalających na wyłączenie nieruchomości spod reżimu obwodu łowieckiego.

Wykonaniem wyroku Trybunału Konstytucyjnego jest zaproponowana w art. 27 zmiana procedury tworzenia obwodów łowieckich z czynnym udziałem właścicieli nieruchomości oraz zainteresowanych instytucji i organów już na etapie zamiaru tworzenia projektu, a potem samego projektu poprzez ogłoszenie uchwały o zamiarze dokonania podziału województwa na obwody lub zmiany granic tych obwodów i ogłoszenie do publicznej wiadomości projektu aktu prawa miejscowego w celu zgłoszenia ewentualnych uwag lub wniosków przez zainteresowanych. Zawarta w projekcie ustawy procedura podziału województwa na obwody łowieckie lub zmiany granic tych obwodów jest zbieżna z procedurą zawartą w ustawie z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, którą m.in. wskazał Trybunał Konstytucyjny jako wzorzec postępowania. Z powyższą zmianą wiąże się zmiana dokonana w art. 25 i art. 26 ustawy Prawo łowieckie.

Trybunał Konstytucyjny zwrócił uwagę na konieczność systemowych zmian w Prawie łowieckim, gdyż sprawy, które trafiają na trybunalską wokandę dowodzą, że punktowe zmiany ustawy z dnia 13 października 1995 r. Prawo łowieckie mogą okazać się niewystarczające dla osiągnięcia spełnienia wszystkich standardów konstytucyjnych.

Przedmiotowy projekt dokonuje zmiany we wszystkich regulacjach prawnych ustawy Prawo łowieckie, które mogą budzić wątpliwości natury ich zgodności z Konstytucją RP.

Mając na względzie niekonstytucyjność części delegacji ustawowych, w związku z brakiem wytycznych dla upoważnienia do wydania rozporządzenia, dostosowano treść delegacji do wymogów art. 92 ust. 1 Konstytucji RP, który stanowi, że upoważnienie zawarte w ustawie do wydania rozporządzenia w celu jej wykonania powinno określać organ właściwy do wydania rozporządzenia i zakres spraw przekazanych do uregulowania oraz wytyczne dotyczące treści aktu. Są to trzy odrębne elementy upoważnienia ustawowego, od których istnienia zależy zgodność tego upoważnienia z Konstytucją.

W związku z tym, projekt zakłada zmianę delegacji ustawowej do wydania rozporządzenia przez ministra właściwego do spraw środowiska w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw rolnictwa (art. 5 ustawy). Obecne brzmienie delegacji wskazuje jako wytyczną do wydania rozporządzenia uwzględnienie podziału na zwierzynę grubą, drobną oraz drapieżniki, gdzie de facto stanowi to zakres regulacji, nie zaś wytyczną do jego wydania. Projekt przewiduje jako wytyczną uwzględnienie możliwości prowadzenia gospodarki rolnej, leśnej i rybackiej jak również dobro ochrony środowiska, kultywowanie tradycji łowieckiej, biologię i etiologię gatunków, wielkość i wysokość szkód w rolnictwie i leśnictwie, interakcje międzygatunkowe, trendy populacji, a także potrzebę ochrony gatunków rodzimych.

W art. 8 ustawy wprowadzono możliwość odwołania się od odmowy zatwierdzenia lub uzgodnienia w całości lub części rocznego planu łowieckiego i wieloletniego łowieckiego planu hodowlanego do ministra właściwego do spraw środowiska, jako organu nadzorującego PGL LP i PZŁ. Jest to rozwiązanie bardziej adekwatne w polskim systemie prawnym z uwagi na rozpatrzenie odwołania przez organ obejmujący swym zakresem obydwie podmioty zatwierdzające roczne plany łowieckie, a jednocześnie nie będący jednostką organizacyjną jednego z tych podmiotów, tj. PGL LP. Ponadto, mając na względzie zapewnienie interesów wszystkich zainteresowanych stron prowadzących w Polsce gospodarkę łowiecką, a także szeroki aspekt oddziaływania realizacji rocznych planów łowieckich nie tylko w obrębie jednego obwodu łowieckiego lecz także na obwody sąsiednie, uzasadnionym jest przyjęcie rozwiązania prowadzącego do zatwierdzania rocznych planów łowieckich w obwodach wyłączonych z wydzierżawiania w uzgodnieniu z Polskim Związkiem Łowieckim. Dotychczas, plany wieloletnie były jedynie sporządzane przez dyrektorów regionalnych dyrekcji PGL LP w uzgodnieniu z Polskim Związkiem Łowieckim i marszałkami województw. Plany te nie były jednak zatwierdzane przez żaden organ. Mając na względzie, że Trybunał Konstytucyjny wskazał, iż prawo do polowania przysługuje państwu, które

reglamentuje jego wykonywanie, uzasadnionym jest przyznanie państwu – ministrowi właściwemu do spraw środowiska, instytucji zatwierdzania sporządzonych planów wieloletnich. Zgodnie z sugestią Trybunału Konstytucyjnego roczne plany łowieckie będą ogłaszane do publicznej wiadomości na szczeblu gminy przez okres 14 dni w celu możliwości zapewnienia kompetencji opiniodawczych właścicielom gruntów objętych granicami obwodów łowieckich. Jednocześnie, mając na względzie zapewnienie interesów wszystkich zainteresowanych stron, rozszerzono wytyczną do wydania rozporządzenia (art. 8 ust. 4) przez ministra właściwego do spraw środowiska w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw rolnictwa w taki sposób, aby wydając rozporządzenie uwzględniono zasadę ochrony nie tylko lasu ale też upraw rolnych przed szkodami wyrządzanymi przez zwierzęta łowne w celu zapewnienia ochrony interesów posiadaczy gruntów. Rozszerzenie wytycznej powoduje podniesienie standardów ochrony własności i tym samym spełnienie wymogów konstytucyjnych. Jednocześnie uregulowano w delegacji możliwość określenia trybu odwoławczego w przypadku odmowy zatwierdzenia rocznych planów łowieckich w całości lub części, co będzie stanowiło wykonanie ustawy w tym zakresie. Upoważniono także ministra właściwego do spraw środowiska do opracowania wzorów druków rocznego planu łowieckiego oraz wieloletniego łowieckiego planu hodowlanego. Obecne brzmienie delegacji ustawowej nie dawało takiego upoważnienia.

Delegacja do wydania rozporządzenia określającego szczegółowe sposoby używania, ewidencjonowania i przechowywania w siedzibach Państwowej Straży Łowieckiej broni palnej (Dz. U. poz. 628) nie spełnia wymogów konstytucyjnych. Nowelizacja przepisu upoważniającego pociągnęła za sobą konieczność wydania nowego rozporządzenia. Będzie to jednak możliwe dopiero, gdy delegacja spełniać będzie wymogi konstytucyjne. Jednocześnie zdecydowano w art. 41 uchylić ustęp 3. ze względu na powtórzenie zakresu spraw, które reguluje rozporządzenie wydane na podstawie tego przepisu.

Art. 42e upoważnia do wydania rozporządzenia określającego sposób wyceny i ewidencji trofeów łowieckich oraz sposoby ochrony trofeów rekordowych poprzez zakaz ich wywozu poza granicę kraju z wyłączeniem międzynarodowych wystaw o tematyce łowieckiej, na których będą mogły być eksponowane przez ściśle określony czas. Tej możliwości aktualna delegacja ustawowa nie zawierała. Jednocześnie delegacja odnosiła się do ewidencji trofeów nie umocowanej dotychczas w ustawie, co wydaje się rozwiązaniem niekonstytucyjnym – uzupełniającym ustawę w akcie wykonawczym.

Art. 43 ust. 3 upoważnia do wydania rozporządzenia określającego warunki i sposoby wykonywania polowania, sposoby znakowania tusz oraz sposób ewidencjonowania obecności

myśliwych na polowaniach indywidualnych. Delegacja została uzupełniona o sposoby wykonywania polowania, a zmiana w zakresie rejestru ewidencji pobytu na polowaniu indywidualnym uwzględnia możliwość zastosowania jej wersji elektronicznej. Jednocześnie w rozdziale 8 ustawy uzupełniono przepisy o zasady wykonywania polowania, wprowadzono do ustawy zakazy obowiązujące w trakcie wykonywania polowania, które dotychczas są regulowane w akcie wykonawczym, a zgodnie ze stanowiskiem Prokuratora Generalnego w sprawie przed Trybunałem Konstytucyjnym oznaczonej sygnaturą U 3/13 stanowią materię ustawową. Uzupełnienie przepisów w tym rozdziale ustawy implementuje przepisy poddane pod wątpliwość w kwestii ich zgodności z Konstytucją RP. Wątpliwości te były wysuwane we wniosku Prokuratury Generalnej skierowanym do Trybunału Konstytucyjnego pismem z dnia 11 marca 2014 r., sygn.. PG VIII TKw 66/13.

Delegacja zawarta w art. 44 ust. 1 upoważniająca ministra właściwego do spraw środowiska do wydania rozporządzenia określającego okresy polowań na zwierzęta łowne została uzupełniona o wytyczne zgodnie z wymogami konstytucyjnymi.

W art. 4 zdefiniowano polowanie indywidualne i polowanie zbiorowe. Brak takiej regulacji w ustawie został zakwestionowany przez Prokuratora Generalnego w wystąpieniu do Trybunału Konstytucyjnego. Dotychczas regulacja ta była regulowana rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie szczegółowych warunków wykonywania polowania i znakowania tusz (Dz. U. z 2005 r. Nr 61, poz. 548, ze zm.). W związku z art. 87 ust. 1 i art. 92 Konstytucji nie może w obrocie prawnym pozostawać regulacja podustawowa, która nie służy wykonaniu ustawy. Rozporządzenie nie może zatem wkraczać w materie ustawowe nieuregulowane w ustawie. Tymczasem ustawa Prawo łowieckie marginalnie wspominała jedynie o polowaniu indywidualnym pomijając polowanie zbiorowe. Stąd projekt zakłada również szereg zmian w rozdziale 8 ustawy pt. „Wykonywanie polowania.” Z uwagi na niedookreślenie pojęcia „kłusownictwa” i związanych z tym ewentualnych reperkusji ściśle określono delikt polegający na kłusownictwie, co ma też wyraz w zmianach przepisów karnych, tj. art. 51, 52 i art. 53 ustawy. Zmiana ta ma na celu dostosowanie ustawy w tym zakresie do standardów konstytucyjnych wskazanych w wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 6 listopada 2012 roku.

Zmiana w art. 9 ustawy Prawo łowieckie powoduje zniesienie nieuzasadnionego ograniczenia prawa własności, na które to ograniczenie zwracał uwagę Trybunał Konstytucyjny w uzasadnieniu do wyroku z dnia 10 lipca 2014 r. W obecnym brzmieniu tego przepisu posiadacz gruntu, dzierżawca lub zarządca obwodu łowieckiego nie może dokonywać płoszenia zwierząt łownych w celu ochrony swoich upraw bez uprzedniego

zezwolenia, wydanego przez marszałka województwa, na takie odstępstwo od zakazu. Rozwiązanie to zdecydowanie ingeruje w prawo własności, narażając jednocześnie obywatela i inne podmioty na straty, a dzierżawcom i zarządcom obwodów łowieckich uniemożliwiając skuteczną ochronę przed szkodami łowieckimi.

Zgodnie z treścią uzasadnienia wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 10 lipca 2014 r., art. 11 ustawy Prawo łowieckie zawiera normy prawne adresowane nie do podmiotów prowadzących gospodarkę łowiecką, ale do właścicieli i posiadaczy nieruchomości gruntowych. Chodzi tu o ust. 2 pkt 4 i 5, które nakazują racjonalne stosowanie środków chemicznych w rolnictwie i leśnictwie, oraz stosowanie terminów i technik agrotechnicznych niezagrażających bytowaniu zwierzyny na danym terenie. Prawidłowa realizacja powyższych wymagań oddziałuje na sytuację prawną właścicieli gruntów, na których prowadzona jest gospodarka łowiecka. Nakazy te stanowią ograniczenie w prawie własności podmiotów nie związanych z prowadzeniem gospodarki łowieckiej, wynikając zarazem z odrębnych regulacji prawnych. Mając powyższe na uwadze, nakazy te zostały uchylone.

Na dzierżawców i zarządców obwodów łowieckich został nałożony również obowiązek dokarmiania zwierzyny, w szczególności wtedy, gdy w istotny sposób może to wpłynąć na zmniejszenie szkód wyrządzanych przez zwierzynę w uprawach i płodach rolnych oraz w gospodarce leśnej (art. 13 Prawa łowieckiego). Realizacja powyższego obowiązku może (jak zauważył Trybunał Konstytucyjny) wiązać się z naruszeniem prawa własności nieruchomości, gdyż ustawodawca nie uzależnił dopuszczalności dokonywania czynności związanych z dokarmianiem zwierzyny od uzyskania uprzedniej zgody właściciela. Projektowany przepis art. 13 ustawy określa, że dzierżawcy i zarządcy obwodów łowieckich są uprawnieni do naruszania prawa do korzystania z nieruchomości w celu realizacji obowiązku wyznaczonego przez normę wyrażoną w art. 13 Prawa łowieckiego, jednak dopiero po uzgodnieniu miejsca wykładania karmy z właścicielem, posiadaczem lub zarządcą gruntu.

W art. 15 ust. 2 zdefiniowano, co należy rozumieć za zwierzynę bezprawnie pozyskaną. Z uwagi na status własności tej zwierzyny określony przez ustawodawcę, należy doprecyzować o jaką zwierzynę chodzi w celu uniknięcia rozpraw sądowych i ewentualnego narażania Skarbu Państwa na straty finansowe. Powyższa zmiana ma na celu nie tylko ochronę własności Skarbu Państwa poprzez doprecyzowanie przedmiotu tej własności, ale również ścisłe określenie deliktu polegającego na bezprawnym pozyskaniu zwierzyny, co dotychczas budziło wątpliwości interpretacyjne. Rozwiązanie to wypełnia standardy konstytucyjne, w tym

wynikające z treści wyroku Trybunału Konstytucyjnego o sygn. K21/11 z dnia 6 listopada 2012 r.

W celu uściślenia co oznacza *de facto* dzierżawa obwodu łowieckiego wprowadzono pojęcie dzierżawy w rozumieniu ustawy Prawo łowieckie poprzez nowy przepis art. 28 ust. 1b ustawy. Dzierżawa obwodu łowieckiego nie stanowi dzierżawy gruntu w rozumieniu Kodeksu cywilnego, stanowi natomiast dzierżawę prawa do prowadzenia gospodarki łowieckiej na danym terenie.

W art. 29a wprowadzono nową delegację dla ministra właściwego do spraw środowiska do określenia w drodze rozporządzenia wzoru umowy dzierżawy obwodu łowieckiego. Dokument ten nie jest w obecnym brzmieniu ustawy określony, co jest rozwiązaniem wątpliwym konstytucyjnie z uwagi na związek tej umowy z ograniczeniami właścicieli i posiadaczy nieruchomości z zakresu prowadzenia gospodarki łowieckiej i obowiązkami stron umowy. Określenie przez organ państwa wzoru umowy dzierżawy w drodze rozporządzenia będzie w pełni wykonywało ustawę w tym zakresie.

Zmiana brzmienia art. 30 ust. 1 i 2 ustawy wynika z dostosowania tego przepisu do standardów konstytucyjnych w zakresie równego traktowania stron. Obecne rozwiązanie nie uwzględniało partycypacji w kosztach ochrony lasu wszystkich właścicieli lasów, a jedynie Skarb Państwa z pominięciem prywatnych właścicieli lasów. Ponadto, obowiązkiem tym była obciążona jedynie jedna grupa podmiotów prowadzących gospodarkę łowiecką, tj. dzierżawcy obwodów łowieckich z pominięciem zarządców obwodów.

Jak stwierdził Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 10 lipca 2014 r. „*właściciele nie partycypują również w podziale świadczenia pieniężnego, jakie spełniane jest przez dzierżawcę obwodu łowieckiego w związku z zawartą umową administracyjnoprawną. Świadczenie to (czynsz dzierżawny) przypada jedynie wydzierżawiającemu oraz nadleśnictwom i gminom na zasadach określonych w art. 31 ust. 2 Prawa łowieckiego.*” Rozwiązanie zawarte w projektowanym art. 31 powoduje, że pieniądze z tytułu czynszu dzierżawnego lub ekwiwalentu (dotyczy obwodów łowieckich wyłączonych z wydzierżawiania) będą trafiały bezpośrednio do właścicieli nieruchomości gruntowych.

Na dzień 31.03.2014 r. koła łowieckie dzierżawiły 4697 obwodów łowieckich, zaś obwodów wyłączonych z wydzierżawiania, czyli będących w zarządzie PGL LP, PZŁ, jednostek naukowo-dydaktycznych, było 343. Obwody dzierżawione przez koła łowieckie zajmują powierzchnię 25 581 079 ha. Liczba obwodów o kategorii bardzo dobrej i dobrej to zaledwie 165 obwody. Dominują obwody o kategorii słabej i bardzo słabej – 3867 obwodów, pozostałe to obwody kategorii średniej. Przychody kół łowieckich z samej gospodarki

łowieckiej to kwota 147 049 418 zł., zaś koszty prowadzenia tej gospodarki to 203 986 956 zł. Zatem przychody w przeliczeniu na 1 ha obwodu dzierżawionego przez koło wynoszą 5,75 zł, natomiast koszty tej gospodarki wynoszą 7,97 zł/ha, w tym m.in. czynsz za dzierżawę obwodów (17 680 846 zł.), zagospodarowanie obwodów (23 498 341 zł.), dokarmianie (24 050 583 zł.), odszkodowania łowieckie (62 475 681 zł.), organizacja polowań (17 184 597 zł.). Myśliwi prowadząc gospodarkę łowiecką dopłacają do każdego dzierżawionego hektara kwotę – 2,22 zł. Do tego należałoby dodatkowo doliczyć wartość społecznie przepracowanych przez myśliwych godzin na rzecz gospodarki łowieckiej (3 296 711 godzin). Biorąc pod uwagę wynagrodzenie netto w gospodarce narodowej w 2013 r. na podstawie danych GUS stanowi to wartość 46 318 790 zł. Zatem rzeczywisty koszt gospodarki łowieckiej wynosi 250 305 746 zł. (realny koszt w przeliczeniu na 1ha obwodu wynosi 9,78 zł.), a dopłata myśliwych do każdego dzierżawionego hektara – 4,03 zł. To wszystko powoduje, że system ten jest najtańszym rozwiązaniem dla państwa, opierając się wyłącznie na społecznych środkach finansowych członków Polskiego Związku Łowieckiego. Analiza ta pokazuje także, że wzrost kosztów gospodarki łowieckiej z tytułu płaconych czynszów dzierżawnych mogłoby spowodować obciążenie finansowe myśliwych w stopniu, któremu mogliby nie sprostać.

W art. 42 uchylono przepis stanowiący o obowiązku posiadania zezwolenia ministra właściwego do spraw środowiska na łowienie zwierzyny przy użyciu ptaka łowczego oraz delegację ustawową do wydania rozporządzenia w tym zakresie. Dotychczasowe rozwiązanie jest rozwiązaniem budzącym wątpliwości konstytucyjne z uwagi na nierówne traktowanie obywateli. Osoba wykonująca polowanie przy użyciu ptaka łowczego musi uzyskać uprawnienia sokolnicze oraz inne wymagane dokumenty. Wymagane dokumenty zależą od gatunku ptaka. Większość ptaków wymaga świadectwa CITES zwalniającego z zakazów dotyczących ich komercyjnego wykorzystania, wydawanego przez ministra właściwego do spraw środowiska. Trzeba także uzyskać zgodę na jego chów od Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska. Należy również zarejestrować ptaka w starostwie powiatowym. Pewnym wyjątkiem w stosunku do dokumentacji cites jest harris (*parabuteo unicinctus*), który będąc gatunkiem z aneksu B (a nie jak większość ptaków sokolniczych z aneksu A) nie wymaga posiadania świadectwa a jedynie dokumentu potwierdzającego jego legalne pochodzenie. Takim dokumentem w wypadku ptaków wyhodowanych w Polsce może być Świadectwo hodowlane. Myśliwy wykonujący polowanie przy użyciu broni palnej jest zobligowany do uzyskania uprawnień podstawowych i pozwolenia na broń. Dodatkowe obciążenie wobec osoby polującej z ptakiem łowczym poprzez uzyskanie zezwolenia na polowanie z tym ptakiem nie znajduje uzasadnienia i budzi wątpliwości co do zgodności

takiego rozwiązania z ustawą zasadniczą. Konsekwencją nowej regulacji art. 42 jest też zmiana definicji polowania z ptakiem łowczym zawartej w art. 4 ust. 2 pkt 2 ustawy Prawo łowieckie.

Zmiana ustawy zaproponowana w rozdziale 8 ustawy Prawo łowieckie pt. „Wykonywanie polowania” w art. 42 poprzez dodanie ust. 8a-8i oraz dodanie art. 42aa-42ae ma na celu ujęcie w ustawie spraw z zakresu wykonywania polowania, które powinny stanowić materię ustawową, nie zaś jak obecnie być regulowane aktem wykonawczym do ustawy. W związku z tym, do ustawy wprowadzono zasady wykonywania polowania, podział polowań na polowania indywidualne i zbiorowe, definicje tych polowań, definicję broni myśliwskiej, określono możliwości w zakresie stosowania optyki na polowaniu, zakazy obowiązujące przy wykonywaniu polowania oraz obowiązki myśliwego w zakresie bezpieczeństwa na polowaniu. Sprawy te zostały zakwestionowane przez Prokuratora Generalnego i skierowane do Trybunału Konstytucyjnego w celu zbadania ich zgodności z Konstytucją RP (sprawa w TK o sygn. U/14).

W art. 42a uchylono ust. 2 wobec czego zarówno do obywateli innych państw członkowskich Unii Europejskiej zdających egzamin uzupełniający (o ile posiadają uprawnienia do wykonywania polowania w państwie członkowskim Unii Europejskiej) jak też obywateli Polski będzie obowiązywała ta sama regulacja dotycząca ważności posiadanych uprawnień do wykonywania polowania. Obecne rozwiązanie było wątpliwe konstytucyjnie, bowiem powodowało utratę ważności uprawnień nabytych w wyniku egzaminu uzupełniającego po upływie 5 lat od dnia egzaminu bez względu na członkostwo w Polskim Związku Łowieckim. Uprawnienia nabyte w wyniku egzaminu „pełnego” są ważne bezterminowo w przypadku członkostwa w PZŁ, wygasają dopiero po 5 latach od ustania członkostwa lub w przypadku nie nabycia członkostwa w PZŁ. Powodowało to zatem nierówne traktowanie obywateli polskich i obywateli UE zdających egzamin uzupełniający

W art. 42ae uwzględniając wskazówkę Trybunału Konstytucyjnego zawartą w uzasadnieniu do wyroku z dnia 10 lipca 2014 r. wprowadzono regulację gwarantującą możliwość zapoznania się właścicieli nieruchomości o planowanym na ich gruncie polowaniu zbiorowym. Właściciel nieruchomości gruntowej został wyposażony w projektowanym przepisie w instrument sprzeciwu w zakresie polowania zbiorowego na jego gruncie, o ile organizacja takiego polowania wpływałaby na bezpieczeństwo osób trzecich.

W art. 42b określono informacje podlegające wpisowi w rejestrze ewidencji pobytu na polowaniu indywidualnym. Informacje te mają istotne znaczenie z uwagi na bezpieczeństwo na polowaniu, w tym bezpieczeństwo osób trzecich. Wprowadzono także ustawowy

obowiązek dzierżawców i zarządców informowania określonych organów o miejscu wyłożenia rejestru ewidencji, zaś organy gminy zobligowano do podania tej informacji do publicznej wiadomości. Spełnia to oczekiwania Trybunału Konstytucyjnego w kontekście braku informacji udostępnionej właścicielom nieruchomości o odbywających się polowaniach indywidualnych.

Wyłączenie odpowiedzialności odszkodowawczej w art. 48 wobec terenów, które nie wejdą w skład obwodów łowieckich na wniosek właściciela nieruchomości wynika z braku możliwości prowadzenia pełnej gospodarki łowieckiej na tym terenie, a więc także braku wpływu na ograniczenie występowania szkód łowieckich. Żądanie odszkodowania w takim przypadku, wobec swoistego przyczynienia się do powstania szkody przez samego właściciela nieruchomości, nie znajduje uzasadnienia.

W art. 52 doprecyzowano przepis karny w zakresie karalności za przekroczenie planu łowieckiego. W obecnym brzmieniu ustawodawca posługiwał się zwrotem „kto zezwala” nie definiując o jakie „zezwoleństwo” chodzi. W związku z reperkusjami wynikającymi z tytułu zezwolenia na przekroczenie planu łowieckiego należało doprecyzować ten przepis, spełniając normy konstytucyjne w zakresie precyzyjnego określenia deliktu. W nowym brzmieniu tego przepisu usankcjonowano faktyczne przekroczenie planu łowieckiego a nie formalną zgodę na jego przekroczenie. Wskazano także o jaki plan łowiecki chodzi, bowiem ustawodawca posługuje się pojęciem wieloletniego łowieckiego planu hodowlanego jak też pojęciem rocznego planu łowieckiego. Dokonano także penalizacji czynów zabronionych ujętych w ustawie, podobnie w art. 51 i art. 53 ustawy.

Podmiotami, na które będzie oddziaływał niniejszy akt normatywny będą członkowie Polskiego Związku Łowieckiego, Polski Związek Łowiecki, izby rolnicze, Lasy Państwowe, administracja samorządowa, właściciele nieruchomości gruntowych.

Trybunał podkreślił, że do wykonania wskazań zawartych w Wyroku Trybunału Konstytucyjnego niezbędna jest ingerencja ustawodawcy polegająca na zmianie ustawy Prawo łowieckie. W celu zapobieżenia powstaniu luki w prawie, uniemożliwiającej tworzenie nowych obwodów łowieckich oraz zmianę granic dotychczasowych, Trybunał postanowił odroczyć utratę mocy obowiązującej zaskarżonego art. 27 ust. 1 w związku z art. 26 Prawa łowieckiego o maksymalny okres osiemnastu miesięcy.

Analiza wpływu aktu normatywnego na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego.

Przedstawiony projekt nie będzie miał znaczącego wpływu na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego. Implementacja postanowień projektowanej ustawy oznaczać będzie nieznaczne zwiększenie wpływów do budżetu państwa oraz również nieznaczne zmniejszenie wpływów do budżetów jednostek samorządu terytorialnego – gmin.

Jednocześnie projektowany przepis art. 31 ust. 2a ustawy Prawo łowieckie (art. 1 pkt 14 projektu ustawy) nakłada na wójta (burmistrza, prezydenta miasta) obowiązek pomniejszenia podatku rolnego albo leśnego, bądź podatku od nieruchomości, płatnikom tych podatków o wartość czynszu dzierżawnego lub ekwiwalentu proporcjonalnie do powierzchni wchodzącej w skład obwodu łowieckiego. Spowoduje to pomniejszenie dochodów jednostek samorządu terytorialnego (gmin) o kwotę 12 388 083,5 zł. Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe jako reprezentant Skarbu Państwa otrzymają z tytułu czynszu dzierżawnego za grunty leśne będące własnością Skarbu Państwa kwotę ok. 5,2 mln zł. Szacunkowe uśrednione roczne uszczuplenie przychodów jednej gminy z tytułu dzierżawionych obwodów łowieckich (przy założeniu, że liczba gmin w Polsce wg danych GUS to 2479, zaś udział gruntów polnych w dzierżawionych obwodach stanowi 70,065%, tj. 17 694 724,33 ha) będzie wynosiło 4 997,21 zł. W przypadku PGL LP na podobnym poziomie utrzymają się wpływy z tytułu czynszów dzierżawnych za grunty leśne będące własnością Skarbu Państwa, co w przeliczeniu na jedno nadleśnictwo stanowi kwotę (430 nadleśnictw w 2013 r.) 12 308,75 zł. Wpływy z tytułu podatków od nieruchomości, rolnego, leśnego stanowią dochody własne gminy. Budżety gmin w 2013 roku zgodnie z danymi GUS wyniosły 80 043 mln zł, zaś dochody własne 38 546 mln zł, co daje średnio na gminę 15 549 011,7 zł., z tego wpływy z podatku rolnego średnio na gminę wynoszą 659 540,14 zł., a podatku od nieruchomości 4 562 726,9 zł. Liczby te wskazują na znikomy wpływ projektowanej regulacji na budżety gmin.

Ponadto należy zwrócić uwagę na wpływy z tytułu własności gruntów, które zgodnie z projektowaną regulacją będą trafiały do właścicieli nieruchomości gruntowych, a więc także do Skarbu Państwa i jednostek samorządu terytorialnego. Dysponentami gruntów reprezentującymi prawa majątkowe Skarbu Państwa i działającymi w jego imieniu i na jego rzecz są:

- starostowie i prezydenci miast na prawach powiatu wykonujący zadania z zakresu administracji rządowej, do których należy gospodarowanie zasobem nieruchomości Skarbu Państwa¹;
- Minister Spraw Wewnętrznych gospodarujący gruntami przeznaczonymi na potrzeby statutowe centralnych i naczelnych organów państwa oraz urzędów wojewódzkich²;
- Agencja Nieruchomości Rolnych w stosunku do gruntów Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa;
- Wojskowa Agencja Mieszkaniowa i Agencja Mienia Wojskowego - odpowiednio w zakresie powierzonego im mienia;
- Lasy Państwowe działające poprzez Generalną Dyрекcję Lasów Państwowych i regionalne dyrekcje Lasów Państwowych w zakresie gospodarowania lasami i gruntami leśnymi,
- minister właściwy do spraw Skarbu Państwa, który rozstrzyga o sposobie zagospodarowania nieruchomości, które pozostały po zlikwidowanej lub sprywatyzowanej państwowej osobie prawnej³.

Powierzchnia lasów i gruntów zalesionych należących do Skarbu Państwa według Krajowego Wykazu Gruntów wynosi 7 623 575 ha, z czego:

- w zarządzie PGL Lasy Państwowe jest 7 226 357 ha;
- 74 tys. ha znajduje się w Zasobie Własności Rolnej Skarbu Państwa;
- 306 tys. ha jest zarządzanych lub pozostaje w gospodarowaniu innych podmiotów reprezentujących Skarb Państwa (w tym parków narodowych);
- 16 tys. ha użytkują użytkownicy wieczystości.

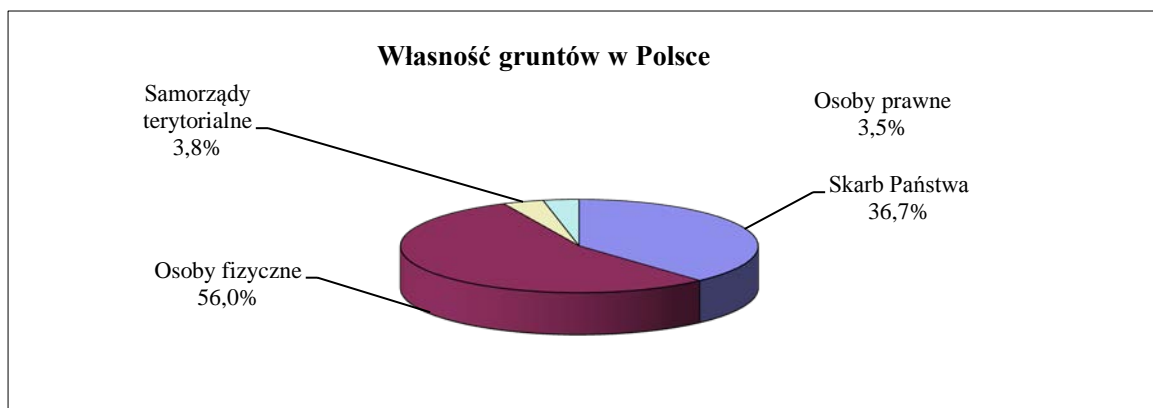
(Źródło: http://www.mos.gov.pl/arttykul/366_majatek/693_lasy.html#_ftn3)

Strukturę własności gruntów w Polsce przedstawia poniższy wykres:

¹ Zasób nieruchomości Skarbu Państwa stanowią nieruchomości, które są własnością Skarbu Państwa z wyłączeniem gruntów w użytkowaniu wieczystym i gruntów pokrytych wodami powierzchniowymi płynącymi. Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2004 r. Nr 261 poz. 2603, z późn. zm.).

² Od 1 stycznia 2009 r. zadanie to wykonuje Minister Skarbu Państwa.

³ Nieruchomości te przechodzą z mocy prawa na rzecz Skarbu Państwa, odpowiednio z dniem likwidacji lub z dniem zakończenia prywatyzacji. Jeżeli Minister lub inny upoważniony organ nie zagospodarował takich nieruchomości, przekazuje je protokolarnie staroście do zasobu nieruchomości Skarbu Państwa. Minister właściwy do spraw Skarbu Państwa może także wносить nieruchomości stanowiące własność Skarbu Państwa jako wkład niepieniężny (aport) do spółki, jak również może wyposażyć fundację lub dokonać darowizny nieruchomości z zasobu Skarbu Państwa na rzecz fundacji.

Regulacje zawarte w projekcie są efektem wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 10 lipca 2014 r., który wskazał na konieczność zmiany dotychczasowych rozwiązań ustawowych w zakresie adresata wpływów finansowych z tytułu czynszu dzierżawnego, w taki sposób aby czynsz ten trafiał do właścicieli nieruchomości gruntowych wchodzących w skład obwodu łowieckiego.

W projektowanym art. 8 ustawy Prawo łowieckie (art. 1 pkt 3 projektu ustawy) zmienia się podmiot działający w imieniu Skarbu Państwa w zakresie rozpatrywania „odwołań” od niezatwierdzenia w całości lub w części rocznych planów łowieckich z dotychczasowych dyrektorów regionalnych Lasów Państwowych na Ministra Środowiska. W skali całego kraju rocznie występuje kilka takich przypadków (średnio rocznie 2-3 przypadki). Minister Środowiska stanie się także podmiotem zatwierdzającym wieloletnie łowieckie plany hodowlane (dotychczas nie było takiego podmiotu). Zadania te będą się wiązały z dodatkowym obowiązkiem i jednocześnie pozytywnie wpłyną na przychody Skarbu Państwa z tytułu opłaty skarbowej za wydaną decyzję w tym przedmiocie, jednak jest to wpływ bez większego znaczenia. Opłaty te są naliczane zgodnie z ustawą z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej; na jej podstawie (art. 1 ust.1 pkt. 1, lit. a) opłata skarbowa uiszczana jest m. in. za dokonanie czynności urzędowej na podstawie zgłoszenia lub na wnioski. Zgodnie z załącznikiem do tej ustawy jest to kwota 10 zł za każdą decyzję dotyczącą zatwierdzenia wieloletniego łowieckiego planu hodowlanego. Decyzje wydawane w postępowaniu odwoławczym są zwolnione z opłaty skarbowej (Dział I pkt 53 Załącznika do ustawy). W związku z tym, że w Polsce jest 147 wieloletnich łowieckich planów hodowlanych, które będą podlegały zatwierdzeniu co 10 lat, projektowana regulacja nie będzie miała istotnego wpływu na sektor finansów publicznych.

Przewiduje się, że skutki finansowe projektowanej ustawy wynikające ze zwiększonego wpływu spraw karnych powinny mieścić się w ramach środków przewidzianych ustawą budżetową na sprawowanie wymiaru sprawiedliwości. W chwili obecnej nie jest możliwe określenie skutków finansowych ze względu na to, że nie można określić liczby i skali naruszeń przepisów.

Przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty prawem Unii Europejskiej. Wnioskodawcy przeprowadzili konsultacje projektu z Polskim Związkiem Łowieckim, który wyraził opinię pozytywną.

Warszawa, 14 października 2014 r.

BAS-WAPEiM-2240/14

Pan Radosław Sikorski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia prawna
w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej poselskiego projektu
ustawy o zmianie ustawy – Prawo łowieckie oraz niektórych innych ustaw
(przedstawiciel wnioskodawców: poseł Stanisław Wziątek)

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Monitor Polski z 2012 r. poz. 32, ze zm.) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Projektodawcy proponują wprowadzenie zmian w ustawie z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2013 r. poz. 1226, ze zm.), dalej jako „ustawa – Prawo łowieckie”. Proponowana nowelizacja dotyczy przede wszystkim: 1) definicji używanych w ustawie – Prawo łowieckie pojęć, takich jak „gospodarka łowiecka”, „polowanie” i „kłusownictwo” (art. 4), 2) sporządzania rocznych planów łowieckich i wieloletnich łowieckich planów hodowlanych (art. 8), 3) procedury tworzenia obwodów łowieckich (art. 25-27), 4) dzierżawienia obwodów łowieckich (art. 28-31), 5) kwalifikacji zawodowych, odznak i umundurowania Państwowej Straży Łowieckiej oraz sposobów przydziału, ewidencjonowania i przechowywania w jej siedzibach broni, amunicji i środków przymusu bezpośredniego (art. 41), 5) rodzajów broni dopuszczonej do polowania (art. 42), 6) zasad wykonywania polowania (art. 42aa-42ae, art. 42b i art. 43), 7) utworzenia ewidencji trofeów rekordowych (art. 42e), 8) okresów polowań na zwierzęta łowne (art. 44), 9) przepisów karnych (art. 51-53).

Ponadto proponuje się zmiany w ustawie z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 1984 r. Nr 52, poz. 268, ze zm.), ustawie z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym (Dz. U. z 2000 r. Nr 200, poz. 1682, ze zm.) oraz ustawie z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 1991 r. Nr 9, poz. 31, ze zm.).

Projektowana ustawa ma wejść w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 31 ust. 2 i ust. 3 ustawy – Prawo łowieckie, które mają wejść w życie z dniem 1 stycznia 2016 r.

2. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem ustawy

W związku z przedmiotem opiniowanego projektu ustawy należy przywołać:

- art. 35 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej („TfUE”), który stanowi, że ograniczenia ilościowe w wywozie oraz wszelkie środki o skutku równoważnym są zakazane między państwami członkowskimi;

- dyrektywę Rady nr 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. Urz. WE L 206 z 22.7.1992 r., str. 7, Dz. Urz. UE polskie wydanie specjalne rozdz. 15, t. 2, str. 102), dalej jako „dyrektywa 92/43/EWG”,

- dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (Dz. Urz. UE L 20 z 26.1.2010 r., str. 7), dalej jako „dyrektywa 2009/147/WE”;

- dyrektywę Rady 91/477/EWG z dnia 18 czerwca 1991 r. w sprawie kontroli nabywania i posiadania broni (Dz. Urz. WE L 256 z 13.9.1991 r., s. 51, ze zm.), dalej jako „dyrektywa 91/477/EWG”.

3. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

3.1. Wśród proponowanych przez projektodawców przepisów określających zasady wykonywania polowania znajdują się regulacje dotyczące zakazu strzelania do zwierzyny z pojazdów silnikowych i zaczepionych do nich przyczep, naczep lub innych urządzeń oraz z pojazdów konnych, a także z łodzi o napędzie silnikowym z pracującym silnikiem (art. 42ac ust. 2 ustawy – Prawo łowieckie) oraz zakazu wykorzystywania podczas polowania: 1) zwierząt użytych jako wabiki, 2) urządzeń elektrycznych lub elektronicznych, które mogą zabijać lub ogłuszać zwierzynę, 3) luster i innych urządzeń oślepiających zwierzynę, 4) gazu i dymu do wypłaszania zwierzyny (art. 42ac ust. 3 ustawy – Prawo łowieckie).

Należy odnotować, że zakazy używania określonych środków podczas polowania na niektóre gatunki zwierząt są przedmiotem przepisów dyrektywy 92/43/EWG (art. 15 i załączniki IV-VI) oraz dyrektywy 2009/147/WE (art. 8 i załącznik IV). Wdrożenia obu przywołanych dyrektyw dokonano w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz. 627, ze zm.). We wskazanym zakresie kluczowe znaczenie ma art. 54 ust. 1 tej ustawy, w którym określono środki, których nie wolno używać do chwytania lub zabijania dziko występujących zwierząt, objętych ochroną ścisłą lub częściową.

Wobec powyższego można uznać, iż projektowane art. 42ac ust. 2 i 3 ustawy – Prawo łowieckie nie są sprzeczne z prawem Unii Europejskiej.

3.2. W projektowanych przepisach art. 42 ust. 8a-8i ustawy – Prawo łowieckie zostały określone rodzaje broni dopuszczonej do polowania. W tym kontekście trzeba zauważyć, że zgodnie z art. 2 ust. 1 dyrektywy 91/477/EWG, pozostaje ona bez uszczerbku dla stosowania przepisów prawa krajowego dotyczących noszenia broni, myślistwa i strzelectwa sportowego. W związku z tym projekt ustawy w tym zakresie nie narusza prawa Unii Europejskiej.

3.3. Na mocy proponowanego art. 42e ust. 4 ustawy – Prawo łowieckie zakazany ma być wywóz za granice Polski trofeów rekordowych, z wyjątkiem eksponowania ich na wystawach o tematyce łowieckiej, po uzyskaniu zgody prowadzącego ewidencję trofeów.

Przepis ten powinien być oceniony pod kątem zgodności z art. 35 TfUE, zgodnie z którym ograniczenia ilościowe w wywozie oraz wszelkie środki o skutku równoważnym są zakazane między państwami członkowskimi. Należy przy tym wskazać, że w myśl art. 36 TfUE postanowienia art. 35 TfUE nie stanowią przeszkody w stosowaniu zakazów lub ograniczeń wywozowych, uzasadnionych względami moralności publicznej, porządku publicznego, bezpieczeństwa publicznego, ochrony zdrowia i życia ludzi i zwierząt lub ochrony roślin, ochrony narodowych dóbr kultury o wartości artystycznej, historycznej lub archeologicznej, bądź ochrony własności przemysłowej i handlowej. Zakazy te i ograniczenia nie powinny jednak stanowić środka arbitralnej dyskryminacji ani ukrytych ograniczeń w handlu między państwami członkowskimi.

Z utrwalonego orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE) wynika, że oprócz wymienionych w art. 36 TfUE chronionych wartości, ograniczenie swobody przepływu towarów jest także usprawiedliwione tzw. wymogami koniecznymi (nadrzędnymi), za które Trybunał uznał m.in. ochronę środowiska, ochronę konsumentów oraz ochronę praw podstawowych¹.

Jeśli chodzi o proponowany w projekcie ustawy zakaz wywozu za granice Polski trofeów rekordowych, to w odniesieniu do ich wywozu do innych państw członkowskich UE będzie on stanowić ograniczenie w wywozie w rozumieniu art. 35 TfUE. Aby taka regulacja krajowa była uznana za zgodną z prawem unijnym, musi ona spełniać kryteria określone w art. 36 TfUE (oraz ewentualnie wynikające z orzecznictwa TSUE).

Spośród wyliczonych w art. 36 TfUE wartości uzasadniających zakazy lub ograniczenia wywozowe „ochrona narodowych dóbr kultury o wartości artystycznej, historycznej lub archeologicznej” jest wartością, która może być adekwatna w odniesieniu do proponowanego w projekcie ustawy zakazu. Wprawdzie w orzecznictwie TSUE znaczenie tego pojęcia traktatowego nie zostało szerzej zinterpretowane, jednak w doktrynie prawa unijnego są wskazywane przesłanki, które warto przywołać w kontekście analizowanego

---

¹ Zob. wyroki TSUE w sprawach: C-389/96 *Aher-Waggon*, C-448/98 *Guimont*, C-112/00 *Schmidberger*.

zagadnienia. Po pierwsze, uznaje się, że skoro w art. 36 TfUE posłużono się terminem „narodowe dobra kultury”, daje to państwom członkowskim duży zakres swobody w uznawaniu tego, co poszczególne państwa kwalifikują jako takie dobra², z zastrzeżeniem, że ostateczna ocena danego przypadku należy do TSUE³. Po drugie, zwraca się uwagę, że wobec braku rozwinięcia tego tematu w orzeczeniach TSUE, należy sięgnąć do prawa pochodnego UE, w szczególności zaś do dyrektywy 93/7/EWG z dnia 15 marca 1993 r. w sprawie zwrotu dóbr kultury wyprowadzonych niezgodnie z prawem z terytorium państwa członkowskiego (Dz. Urz. WE L 74 z 27.03.1993)⁴, dalej jako „dyrektywa 93/7/EWG”. W tym akcie „dobro kultury” zdefiniowano jako „przedmiot, który jest sklasyfikowany, przed lub po niezgodnym z prawem wyprowadzeniu z terytorium państwa członkowskiego, między „narodowymi dobrami kultury o wartości artystycznej, historycznej lub archeologicznej”, zgodnie z ustawodawstwem krajowym lub procedurami administracyjnymi w rozumieniu art. 36 Traktatu [TfUE], oraz należy do jednej z kategorii wymienionych w Załączniku lub nie należy do żadnej z tych kategorii, ale stanowi integralną część zbiorów publicznych wymienionych w zasobach muzeów, archiwów lub zbiorach konserwacyjnych bibliotek”. Trzeba zastrzec, że zgodnie z preambułą do dyrektywy 93/7/EWG, załącznik do niej nie ma na celu zdefiniowania przedmiotów, które zalicza się jako „narodowe dobra kultury” w rozumieniu art. 36 TfUE, lecz jedynie kategorii przedmiotów, które mogą być sklasyfikowane jako takie oraz mogą być odpowiednio objęte procedurą zwrotu ustanowioną przez niniejszą dyrektywę, jednakże jest prawdopodobne, że TSUE dokonując wykładni omawianego pojęcia traktatowego, posłużyłby się pomocniczo tym załącznikiem⁵.

W związku z przedmiotem zakazu, o którym mowa w projekcie ustawy (trofea rekordowe), warto odnotować, że w załączniku do dyrektywy 93/7/EWG za przedmioty sklasyfikowane jako „narodowe dobra kultury” w rozumieniu art. 36 TfUE w celu zakwalifikowania do zwrotu zgodnie z tą dyrektywą uznano „zbiory i okazy ze zbiorów zoologicznych, botanicznych, mineralnych lub anatomicznych” (część A poz. 12).

W przypadku uznania, że proponowany zakaz jest uzasadniony na gruncie wartości określonych w art. 36 TfUE, konieczne jest jeszcze to, aby nie stanowił on środka arbitralnej dyskryminacji ani ukrytych ograniczeń w handlu między państwami członkowskimi. Przesłanka arbitralnej dyskryminacji ma na celu zapewnienie, aby przepisy prawa krajowego dyskryminowały towary z innych państw członkowskich, natomiast zakaz ukrytych ograniczeń w handlu

---

² Zob. I.A. Stamatouidi, *Cultural Property Law and Restitution: A Commentary to International Conventions and European Union Law*, Cheltenham 2011, s. 117.

³ Zob. A. Chechi, *The Settlement of International Cultural Heritage Disputes*, Oxford 2014, s. 161.

⁴ W polskim porządku prawnym postanowienia dyrektywy 93/7/EWG zostały wdrożone na mocy ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162, poz. 1568, ze zm.).

⁵ Zob. S. Enchelmaier, *Article 36 TFUE: General*, w: P. Oliver, *Oliver on Free Movement of Goods in the European Union*, Oxford 2010, s. 228.

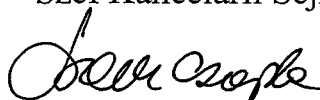
ma zagwarantować, aby państwa członkowskie nie podejmowały środków, które formalnie służą ochronie wartości wymienionych w art. 36 TfUE, lecz w praktyce mają inny, najczęściej protekcjonistyczny cel. W stosunku do proponowanego zakazu wywozu trofeów rekordowych obie te przesłanki należy uznać za spełnione.

W świetle powyższego można stwierdzić, iż projektowany art. 42e ust. 4 ustawy – Prawo łowieckie nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

4. Konkluzja

Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo łowieckie oraz niektórych innych ustaw nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Szef Kancelarii Sejmu

Lech Czapla

Warszawa, 14 października 2014 r.

BAS-WAPEiM-2241/14

Pan Radosław Sikorski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia prawna
w sprawie stwierdzenia, czy poselski projekt ustawy o zmianie ustawy –
Prawo łowieckie oraz niektórych innych ustaw (przedstawiciel
wnioskodawców: poseł Stanisław Wziątek) jest projektem ustawy
wykonującej prawo Unii Europejskiej w rozumieniu art. 95a regulaminu
Sejmu

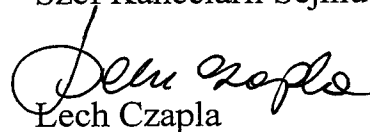
Projektodawcy proponują wprowadzenie zmian w ustawie z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2013 r. poz. 1226, ze zm.), dalej jako „ustawa – Prawo łowieckie”. Proponowana nowelizacja dotyczy przede wszystkim: 1) definicji używanych w ustawie – Prawo łowieckie pojęć, takich jak „gospodarka łowiecka”, „polowanie” i „kłusownictwo” (art. 4), 2) sporządzania rocznych planów łowieckich i wieloletnich łowieckich planów hodowlanych (art. 8), 3) procedury tworzenia obwodów łowieckich (art. 25-27), 4) dzierżawienia obwodów łowieckich (art. 28-31), 5) kwalifikacji zawodowych, odznak i umundurowania Państwowej Straży Łowieckiej oraz sposobów przydziału, ewidencjonowania i przechowywania w jej siedzibach broni, amunicji i środków przymusu bezpośredniego (art. 41), 5) rodzajów broni dopuszczonej do polowania (art. 42), 6) zasad wykonywania polowania (art. 42aa-42ae, art. 42b i art. 43), 7) utworzenia ewidencji trofeów rekordowych (art. 42e), 8) okresów polowań na zwierzęta łowne (art. 44), 9) przepisów karnych (art. 51-53).

Ponadto proponuje się zmiany w ustawie z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 1984 r. Nr 52, poz. 268, ze zm.), ustawie z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym (Dz. U. z 2000 r. Nr 200, poz. 1682, ze zm.) oraz ustawie z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 1991 r. Nr 9, poz. 31, ze zm.).

Projekt ustawy nie zawiera przepisów mających na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej.

Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo łowieckie oraz niektórych innych ustaw nie jest projektem ustawy wykonującej prawo UE w rozumieniu art. 95a ust. 3 regulaminu Sejmu.

Szef Kancelarii Sejmu

Lech Czapla

ZWIĄZEK POWIATÓW POLSKICH

ASSOCIATION OF POLISH COUNTIES

(member of Council of European Municipalities and Regions)

Pałac Kultury i Nauki, XXVII piętro, 00-901 Warszawa 134,
Plac Defilad 1, skr. pocztowa 7, tel. (22) 656 63 34, fax. (22) 656 63 33

Adres do korespondencji: 33-300 Nowy Sącz 1, skr. pocztowa 119, tel. (18) 477 86 00,
fax. (18) 477 86 11, e-mail: zpp@zpp.pl, biuro@powiatypolskie.pl, www.zpp.pl

PREZES ZARZĄDU

Marek Tramś
POWIAT POLKOWICKI

WICEPREZESI ZARZĄDU

Robert Godek
POWIAT STRYZOWSKI

Jan Grabkowski
POWIAT POZNAŃSKI
Marzena Kempieńska
POWIAT ŚWIECKI

Andrzej Płonka
POWIAT BIELSKI /woj. ŚLĄSKIE/
Zenon Rodzik
POWIAT OPOLSKI /woj. LUBELSKIE/

CZŁONKOWIE ZARZĄDU

Cezary Gabryjczyk
POWIAT ŁASKI

Edmund Kaczmarek
POWIAT JĘDRZEJOWSKI

Józef Kozina
POWIAT GŁUBCZYCKI

Piotr Lech
POWIAT MILICKI

Krzysztof Lis
POWIAT SZCZECINECKI

Krzysztof Maćkiewicz
POWIAT WĄBRZESKI

Ewa Masny-Askanas
MIASTO NA PRAWACH POWIATU
m.st. WARSZAWA

Mirosław Pampuch
POWIAT OLSZTYŃSKI

Józef Reszke
POWIAT WEJHEROWSKI

Elżbieta Smolińska
POWIAT PRUSZKOWSKI

Sławomir Snarski
POWIAT BIELSKI /woj. PODLASKIE/

Wacław Strażewicz
POWIAT GIŻYCKI

Zbigniew Szumski
POWIAT ŚWIEBODZIŃSKI

Zenon Szczepankowski
POWIAT PRZĄSNYSKI

Józef Tomal
POWIAT MYŚLENICKI

KOMISJA REWIZYJNA

PRZEWODNICZĄCY

Michał Karalus

POWIAT PLESZEWSKI

Z-CA PRZEWODNICZĄCEGO

Józef Swaczyna

POWIAT STRZELECKI

CZŁONKOWIE

Włodzimierz Brodiuk

POWIAT OSTRÓDZKI

Józef Jodłowski

POWIAT RZESZOWSKI

Zdzisław Kalamaga

POWIAT OSTROWIECKI

Ryszard Kurp

POWIAT WOLSZTYŃSKI

Szczepan Ołdakowski

POWIAT SUWALSKI

Zygmunt Worsa

POWIAT ŚWIDNICKI

Robert Zakrzewski

POWIAT RADOMSZCZAŃSKI

DYREKTOR BIURA

Rudolf Borusiewicz

Or.A.0531/224/14

Warszawa, 18 listopada 2014 roku

Szanowny Pan

Lech Czaplą

Szef Kancelarii Sejmu RP

W odpowiedzi na Pana pismo z 30 października 2014 r. w sprawie projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo łowieckie oraz niektórych innych ustaw (RS-020-1111/14) informuję, że dostrzegając konieczność dostosowania Prawa łowieckiego do standardów konstytucyjnych, nie możemy zgodzić się na zmniejszenie dochodów gmin, które będą skutkiem nałożenia na wójtów pomniejszenia podatku rolnego, leśnego albo podatku od nieruchomości płatnikom tego podatku o wartość czynszu dzierżawnego lub ekwiwalentu, proporcjonalnie do powierzchni wchodzącej w skład obwodu łowieckiego.

Istotnie wydaje się, że kwota 12 milionów złotych rocznie w skali całego kraju wydaje się nieznaczna. Zwracamy jednak uwagę, że jest to już kolejna inicjatywa ustawodawcza w ostatnich latach, której skutki jednostkowo powodują niewielkie uszczuplenie dochodów własnych samorządów (jako przykład można podać ustawę o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw uchwaloną 23 października 2014 r., której skutkiem jest zmniejszenie wpływów samorządów z podatku dochodowego od osób fizycznych), a które w sumie mają znaczący wpływ na sytuację finansową samorządów. Jednocześnie w przypadku przekazywania samorządom zadań zleconych stałą praktyką stało się przetrzymywanie na samorzady współfinansowania ich obsługi (jako przykład można podać aktualne prace nad projektem ustawy o Karcie Dużych Rodzin, gdzie problemem dla Ministerstwa Finansów jest przekazanie samorządom gminnym kwoty 5 milionów złotych - w skali całego kraju - na obsługę zadania zleconego).

Zwracamy również uwagę, że w projekcie ustawy przewidziano nałożenie na wójtów realizację nowego obowiązku w postaci zbierania uwag podmiotów mających nieruchomości gruntowe w obwodzie łowieckim, przed wydaniem opinii o których mowa w art. 8 ust. 3a i 3b. Tym bardziej zmniejszenie dochodów samorządów gminnych - w naszej ocenie - jest nieuzasadnione.

Z wyrazami szacunku

Prezes Zarządu
Związku Powiatów Polskich

Marek Tramś

WYDZIAŁ PREZYDIALNY

L.dz. ....

Data wpływu 20-11-2014

RZECZPOSPOLITA POLSKA

PROKURATOR GENERALNY

PG VII G 025/323/14

Warszawa, dnia 18.11. 2014 r.

SEKRETARIAT SZEFA KS

L.dz. ....

Data wotywu 19.11.2014

Pan

Lech Czapla

Szef Kancelarii Sejmu

Szanowny Panie Ministrze

W odpowiedzi na pismo z dnia 30 października 2014 r., nr GMS-WP-173-236/14, dotyczące poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo łowieckie oraz niektórych innych ustaw, przekazanego do zaopiniowania Prokuratorowi Generalnemu w trybie art. 3 ust. 1 pkt 9 ustawy z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze (Dz. U. z 2011 r. Nr 270, poz. 1599, t.j., z późn. zm.), uprzejmie informuję, że nie zgłaszam uwag do przedłożonego projektu ustawy.

[Signature]

la
PIERWSZY ZASTĘPCA
PROKURATORA GENERALNEGO
[Signature]
Marek Janrogowicz

Związek Włóczęgów Polskich

Warszawa, 18 listopada 2014 r.

ZW/0714/271/14

SEKRETARIAT SZEFA KS

L.dz. ....

Data wpływu ..... 21.11.2014 .....

Pan
Lech Czapla
Szef
Kancelarii Sejmu

Racowny Racowny Ministrze

W odpowiedzi na pismo z dnia 30 października 2014 r., dotyczące przedłożenia opinii nt. poselskiego projektu ustawy (RS-020-1111/14) - o zmianie ustawy - Prawo łowieckie oraz niektórych innych ustaw, w załączeniu przekazujemy opinie otrzymane z województw: opolskiego, świętokrzyskiego, mazowieckiego, *małopolskiego,* kujawsko-pomorskiego i zachodnio-pomorskiego.

Z wyrazami szacunku

/-/ Bogdan Ciepielewski

Dyrektor Biura ZWRP

ZARZĄD WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO

Opole, 13 listopada 2014r.

DRW.I.7131.12.2014

Pan
Bogdan Ciepielewski
Dyrektor Biura
Związku Województw RP

Szanowny Panie Dyrektore,

W nawiązaniu do otrzymanego poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo łowieckie oraz niektórych innych ustaw, przedkładam w załączeniu opinię: Trybunał Konstytucyjny wyrokiem z dnia 10 lipca 2014r., sygn. akt P 19/13 stwierdził niekonstytucyjność norm wyrażonych w przepisach prawa łowieckiego w części dotyczącej utworzenia obwodu łowieckiego obejmującego nieruchomości prywatną wbrew woli właściciela nieruchomości i orzekł, że art. 27 ust. 1 w związku z art. 26 ustawy z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie jest niezgodny z art. 64 ust. 1 w związku z art. 64 ust. 3 i art. 31 ust. 3 Konstytucji RP. Jednocześnie w uzasadnieniu do wyroku wskazał ustawodawcy potrzebę określenia *takich rozwiązań systemowych, które pozwolą dostosować cały model gospodarki łowieckiej i funkcjonowania podmiotów wykonujących tę gospodarkę do aktualnie obowiązujących norm konstytucyjnych*. Trybunał Konstytucyjny określił konieczność dostosowania treści art. 27 ustawy Prawo łowieckie do wyroku TK z 10 lipca 2014 r. stwierdzającego jego niekonstytucyjność w terminie 18 miesięcy.

Autorzy poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo łowieckie oraz niektórych innych ustaw dokonali wielu zmian w aktualnie obowiązującej ustawie z dnia 13 października 1995r. – Prawo łowieckie (tj. Dz.U. z 2013r. poz. 1226) w zakresie różnych aspektów szeroko rozumianej gospodarki łowieckiej. Dla samorządów województw najistotniejszą zmianą jest nadanie nowego brzmienia art.27 ust.1 oraz art.26. Zaproponowana zmiana procedury podziału województwa na obwody łowieckie zakłada czynny udział właścicieli nieruchomości. Procedura ta jest wzorowana na procedurze uchwalania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. W opinii tutejszego organu proponowany tryb bardzo mocno skomplikuje i wydłuży proces dokonywania podziału województwa na obwody łowieckie, a zaproponowane terminy rozpatrywania uwag i wniosków są wręcz niemożliwe do spełnienia:

- wprowadzenie dodatkowego etapu w ustanawianiu podziału województwa na obwody łowieckie w postaci "projektu podziału województwa na obwody łowieckie" ustanawianego w trybie uchwały sejmiku województwa wraz z koniecznością dokonania jego publikacji w dzienniku urzędowym województwa zdecydowanie wydłuży całą procedurę.
- zastąpienie obecnie obowiązujących aktów prawa miejscowego jakimi są uchwały sejmików województw w tej sprawie "projektami podziału..." spowoduje, że do czasu zatwierdzenia podziału na obwody łowieckie w drodze uchwały sejmiku województwa wszystkie obecne obwody łowieckie w Polsce przestaną istnieć, gdyż treść art.5 ust.3 projektu ustawy jest sprzeczna z brzmieniem ust.1 wymienionego artykułu.

ZARZĄD WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO

ul. Pastowska 14, 45-082 Opole, tel. (+48) 077 54 16 525, fax: (+48) 077 54 16 520, e-mail: umwo@opolskie.pl

www.opolskie.pl

- wskazane w art. 27 ust. 4 informacje, które winien zawierać projekt uchwały w sprawie podziału województwa na obwody łowieckie, jak: wyraźny przebieg granic obwodów łowieckich w formie graficznej oraz opisowej; określenie powierzchni obwodów; granice i powierzchnie obszarów wymienionych w art. 26; granice obszarów, o których mowa w odrębnych przepisach, niewchodzące w skład obwodów łowieckich; włączenia do obwodów łowieckich obszarów, o których mowa w art. 26 pkt 2 i 3 spowodują konieczność wykonania bardzo szczegółowych załączników graficznych. Należy wziąć pod uwagę, że przedmiotowy projekt uchwały nie będzie obejmował swoim zasięgiem np. jednego sołectwa czy gminy, jak to jest przy uchwalaniu m.p.z.p., tylko całe województwo, co powoduje że zadanie to jest wręcz niewykonalne.
- zapis art. 27 ust. 5 pkt 8, który stanowi, że sejmik województwa rozpatruje uwagi i wnioski, o których mowa w pkt. 7, w terminie nie dłuższym niż 21 dni od dnia upływu terminu ich składania, kierując się zasadami, o których mowa w art. 25 jest niemożliwy do zrealizowania. Doświadczenie przy ustanawianiu podziału województwa na obwody łowieckie pokazuje, że samo właściwe wytyczanie przebiegu granic obwodów łowieckich jest procesem żmudnym i długotrwałym, gdyż wiąże się uzgodnieniami i analizą każdego przypadku w terenie. Dlatego zaproponowany termin rozpatrzenia w ciągu 21 dni wszystkich uwag napływających z terenu całego województwa dotyczących "wyłączeń" z poszczególnych obwodów jest nierealny.
- Należy dodać, że przy obecnym stanie prawnym w województwie opolskim proces aktualizacji podziału województwa na obwody łowieckie trwał ponad 2 lata (m.in. przygotowanie bazy danych, dokonanie aktualizacji terenów wyłączonych z obwodów łowieckich, wykonanie map cyfrowych obwodów łowieckich, uwzględnienie wniosków o korektę granic obwodów i terenów wyłączonych). Jak w takim razie możliwe jest, przy zaproponowanej w projekcie ustawy jeszcze bardziej skomplikowanej procedurze zrealizować go w terminie określonym w art..5 ust.2 tj. do 31 grudnia 2015r.?

Nie do zaakceptowania jest również zapis art.27 ust.1 pkt.11 projektu ustawy, który obciąża budżet województwa kosztami sporządzenia podziału województwa na obwody łowieckie lub zmiany granic tych obwodów. Zgodnie z treści art.7 obowiązującej ustawy oraz niezmienionym jego brzmieniem w proponowanym projekcie zmiany ustawy *administrację w zakresie łowiectwa jeżeli ustawa nie stanowi inaczej sprawuje samorząd województwa jako zadanie z zakresu administracji rządowej*. Tym samym przedmiotowe zadanie realizowane jest przez sejmik województwa jako zadanie z zakresu administracji rządowej i winno być finansowane z budżetu państwa. Wprowadzenie zapisów art.27 ust.1 w zaproponowanej treści spowoduje, że przygotowanie projektu takiej uchwały, następnie przeprowadzenie całej procedury, w tym uwzględnienie wszystkich uwag i wniosków, dokonanie wszelkich uzgodnień, a w konsekwencji kolejne opracowanie projektu uchwały będzie w sposób znaczący obciążało budżety województw i będą to koszty opracowania bardzo dużego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Należy dodać, że tereny zgłoszone w uwagach i wnioskach właścicieli gruntów, którzy nie wyrażą zgody na objęcie ich nieruchomości gruntowych granicami obwodu łowieckiego będą musiały być bardzo dokładnie określone na załącznikach graficznych, gdyż będzie to miało ogromne znaczenie przy m.in. ustalaniu własności

ZARZĄD WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO

ul. Piastowska 14, 45-082 Opole, tel. (+48) 077 54 16 525, fax: (+48) 077 54 16 520, e-mail: umwo@opolskie.pl

www.opolskie.pl

za szkody wyrządzane przez zwierzynę łowną. Powyższe już wskazuje, że będą to musiały być bardzo dokładne podkłady geodezyjne w skali maksymalnie 1:10 000, co również podwyższa koszty sporządzenia tego opracowania. Dlatego też niezrozumiałe jest, że w uzasadnieniu do projektu zmiany ustawy w części pn. "Analiza wpływu aktu normatywnego na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego" nie wyszczególnia się bardzo dużego wpływu niniejszego projektu na budżety województw. Świadczyć to może o małej znajomości przedmiotowego zagadnienia przez sporządzających niniejszy projekt.

Propozycja zapisu art. 9 ust. 1a, w którym zwalnia się dzierżawców, zarządców obwodów łowieckich oraz właścicieli i posiadaczy gruntów od konieczności uzyskania zezwolenia, o którym mowa w art. 9a, przy stosowaniu produktów i urządzeń do odstraszenia zwierząt w celu ochrony upraw i płodów rolnych przed szkodami łowieckimi jest niezrozumiała, gdyż ww. zezwolenie odnosi się do zakazu płoszenia zwierząt, a nie odstraszenia. W aktualnie obowiązujących przepisach ustawy Prawo łowieckie nie ma zakazu odstraszenia zwierząt, dlatego też proponuje się nie wprowadzać ww. przepisu do ustawy.

Mając powyższe na uwadze negatywnie opiniuję poselski projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo łowieckie oraz niektórych innych ustaw w przedstawionym wyżej zakresie.

Z poważaniem
CZŁONEK ZARZĄDU
Antoni Konopka
Antoni Konopka

ZARZĄD WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO

ul. Piastowska 14, 45-082 Opole, tel. (+48) 077 54 16 525, fax: (+48) 077 54 16 520, e-mail: umwo@opolskie.pl

www.opolskie.pl

OWŚ-III.7131.14.2014

Kielce, dnia 14.11.2014r.

Pan
Bogdan Ciepielewski
Dyrektor Biura
Związek Województw Rzeczypospolitej Polskiej

W odpowiedzi na Pana maila w sprawie opinii do poselskiego projektu ustawy - o zmianie ustawy - Prawo łowieckie oraz niektórych innych ustaw, przesyłam uwagi do powyższego projektu ustawy. Jednocześnie informuję, że poniższe uwagi przesłane zostały również na adres poczty elektronicznej l.sztramska@zwrp.pl.

W odniesieniu do art. 1 niniejszego projektu ustawy wprowadzającego zmiany w ustawie z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie:

- 1) w pkt 4 odnoszącym się do art. 9 ust. 1a PŁ zastosowano określenie, „mogą stosować produkty i urządzenia do odstraszania zwierząt”, nie zdefiniowane w ustawie PŁ ani w aktach wykonawczych do tej ustawy. Brak katalogu produktów i urządzeń do odstraszania zwierząt powodować może stosowane dowolnych produktów i urządzeń mogących niekorzystnie wpływać na stan i zdrowie zwierząt;
- 2) w pkt 9 odnoszącym się do art. 26. ust 5 PŁ ustawodawca powinien doprecyzować co rozumie przez określenie „stałe ogrodzenie”. Brak takiej definicji powodować może problemy przy stosowaniu ustawy PŁ;
- 3) w pkt 10 odnoszącym się do art. 27 ust. 4 pkt 1 PŁ ustawodawca powinien doprecyzować co rozumie przez określenie „**wyraźny przebieg granic obwodów łowieckich**”. Brak szczegółowych wytycznych, co do sposobu prezentacji graficznej i opisowej granic obwodów łowieckich powodować może różną, czasami sprzeczną interpretację takiego zapisu;
- 4) w pkt 10 odnoszącym się do art. 27 ust. 4 pkt 3 i 5 PŁ niesprecyzowane jest w jakiej formie (opisowej, graficznej czy tabelarycznej) określa się granice i powierzchnie obszarów wymienionych w art. 26, zarówno pod względem ich wyłączenia, jak i włączenia do obwodów. Zaproponowany zapis przenosi do uchwały elementy dotychczas określane w rejestrze powierzchniowym obwodów łowieckich. Ponadto pkt 5 dodatkowo wyszczególnia obszary już uwzględnione w pkt 3. Proponuje się zastąpienie pkt 3 zapisem: „granice obszarów wyłączonych z obwodów łowieckich na podstawie art. 26”;
- 5) w pkt 10 odnoszącym się do art. 27 ust. 5 pkt 1 PŁ zaproponowany w projekcie ustawy zapis jest niezrozumiały i niezgodny z obowiązującą techniką prawodawczą. Proponuje

- się zapis „ogłasza w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na stronie internetowej urzędu marszałkowskiego informację o wyłożeniu projektu podziału województwa na obwody łowieckie, do publicznego wglądu, określając formę, miejsce i termin składania uwag i wniosków do planowanego projektu, nie krótszy niż 21 dni od dnia ogłoszenia”;
- 6) w pkt 10 odnoszącym się do art. 27 ust. 11 PŁ proponuje się wykreślenie tego zapisu z projektu ustawy. Administrowanie w zakresie łowiectwa jest zadaniem z zakresu administracji rządowej, a podział na obwody łowieckie nierozzerwalnie związany jest z gospodarowaniem zwierzyną łowną, będącą własnością Skarbu Państwa. W związku z powyższym to Skarb Państwa powinien finansować te zadanie;
  - 7) w pkt 13 odnoszącym się do art. 30 ust. 2 PŁ Przekazanie obowiązku rozliczenia kosztów ochrony lasów właściwym starostom wydają się rozwiązaniem właściwszym, gdyż to starosta sprawując nadzór nad lasami nie będącymi własnością Skarbu Państwa, posiada pełniejszą wiedzę na temat właścicieli i powierzchni tych lasów. Proponuje się następujący zapis: „Udział w kosztach, o których mowa w ust. 1, uwzględnia się w wysokości czynszu za dzierżawę obwodu łowieckiego, przy czym udział ten przypada proporcjonalnie właściwemu nadleśnictwu i starostom. Starosta obowiązany jest rozliczyć otrzymany udział między właścicielami lasów nie będących własnością Skarbu Państwa, pozostających w obszarze obwodu.”;
  - 8) w pkt 14 odnoszącym się do art. 31 ust 2a PŁ zapis ten zapewnia właścicielom nieruchomości partycypacje w podziale świadczenia za dzierżawę obwodu łowieckiego, jednakże wprowadza on szereg niejasności mogących się pojawić się z chwilą podjęcia przez wójtów czynności, określonych w tym artykule. Wysokość czynszu określana jest na podstawie powierzchni gruntów rolnych, leśnych i innych gruntów, za które płacony jest czynsz/ekwiwalent oraz kategorii obwodu łowieckiego bez względu na własność gruntów. Część gruntów ustawowo zwolniona jest z podatków, o których mowa w tym artykule, w związku z czym pozostaje kwestia pozostałych po podziale środków dla właścicieli gruntów, którym nie można obniżyć podatku. Dodatkowo mogą powstać problemy związane z przypisaniem konkretnej działki do konkretnego obwodu;
  - 9) w pkt 18 odnoszącym się do art. 42ac ust 1 pkt 2 PŁ proponuje się wprowadzenie ustawowej definicji „licówki”. Definicja ta znana jest myśliwym, jednakże jej ustawowe określenie wpłynie na właściwe stosowanie ustawy;
  - 10) w pkt 18 odnoszącym się do art. 42ae ust 1 PŁ zawiadomienie, o którym mowa w tym artykule powinno zawierać również określenie miejsca planowanego polowania zbiorowego, dlatego też proponuje się zapis: „Dzierżawca lub zarządca obwodu łowieckiego, kierując się troską o bezpieczeństwo osób i mienia, zawiadamia na piśmie lub drogą elektroniczną na 21 dni przed polowaniem zbiorowym właściwych miejscowo nadleśniczych oraz wójtów (burmistrzów, prezydentów miast) o terminie i miejscu organizowanego przez siebie polowania zbiorowego.”;
  - 11) w pkt 18 odnoszącym się do art. 42ae ust 5 PŁ sama możliwość uwzględnienia przez dzierżawcę lub zarządcę obwodu sprzeciwu właściciela nieruchomości nie jest jednoznaczna z jego uwzględnianiem, co doprowadzić może do powstania wypadków przy polowaniu. Proponuje się zapis: „ Dzierżawca lub zarządca obwodu łowieckiego

przy organizacji polowania zbiorowego **powinien** uwzględnić sprzeciw, gdy wykonywanie polowania będzie wpływało na bezpieczeństwo osób trzecich.”;

- 12) w pkt 19 odnoszącym się do art. 42b ust 1 PŁ ustawodawca powinien doprecyzować, co rozumie przez określenie „jednoznaczne określenie miejsca polowania”. Może to być podanie współrzędnych geograficznych, numerów oddziałów leśnych, numerów działek ewidencyjnych lub nazw geograficznych. Doprecyzowanie tego zapisu pozwoli na właściwe stosowanie zawartej w ustawie normy prawnej;

W odniesieniu do art. 5 ust 1 i 2 projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo łowieckie oraz niektórych innych ustaw:

Obowiązujące obecnie uchwały w sprawie podziału województw na obwody łowieckie sporządzone były zgodnie z obowiązującym w chwili ich podjęcia prawem, w związku z czym nie zawierają elementów, o których mowa art. 27. ust 4 zaproponowanych zmianach do ustawy Prawo łowieckie. Dlatego też, jeżeli automatycznie stałyby się projektami uchwał, w myśl zaproponowanych przepisów, byłyby niezgodne z tymi przepisami.

Określenie sztywnego terminu przyjęcia przez sejmiki województw uchwał o podziale województwa na obwody łowieckie, na 31.12.2015r. doprowadzić może do pośpiesznego przyjęcia niedopracowanych podziałów. Do chwili wejścia w życie przepisów objętych niniejszą ustawą sejmiki województw nie mogą podjąć czynności zmierzających do opracowania lub zmiany podziału na obwody łowieckie, z uwagi na niekonstytucyjność obowiązujących przepisów oraz możliwość wprowadzenia zmian w projektowanych przepisach. Ustawodawca w zaproponowanych przepisach nie przewidział czasochłonności opracowania podziału województwa na obwody łowieckie, jak również konieczności zapewnienia w budżecie województwa odpowiednich środków finansowych niezbędnych do przygotowania nowego podziału lub dostosowania obowiązujących uchwał do wymogów określonych niniejszym projektem.

W związku z powyższym proponuje się wykreślenie z art. 5 ustępów 1 i 2.

Jednocześnie w niniejszym projekcie nie uwzględniono konieczności sporządzenia i prawnego usankcjonowania rejestru powierzchniowego obwodów łowieckich, elementu niezbędnego do właściwego naliczenia i rozliczenia czynszu/ekwiwalentu dzierżawnego.

Ponadto proponuje się wprowadzenie do ustawy Prawo łowieckie słowniczka.

Do wiadomości:

Pan Radosław Sikorski Marszałek Sejmu RP

OR-OP-II.0821.477.2014 MC
Nr Kanc.:

Warszawa, dnia 14 listopada 2014 r.

Pan
Bogdan Ciepielewski
Dyrektor Biura Związku Województw RP

e-mail: biuro@zwrp.pl
l.sztramska@zwrp.pl

W nawiązaniu do pisma przesłanego drogą elektroniczną dnia 4 listopada 2014 r., dotyczącego prośby o zgłoszenie uwag do poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo łowieckie oraz niektórych innych ustaw, przekazujemy następujące uwagi.

1. Proponujemy nadanie art. 4 ust. 6 projektu następującego brzmienia:

„6. Kłusownictwo oznacza niedopuszczone prawem działanie z zamiarem wejścia w posiadanie zwierzyny polegające w szczególności na:

- 1) zakładaniu narzędzi i urządzeń przeznaczonych do łowienia, łapania lub zabijania zwierzyny;*
- 2) strzelaniu z broni do zwierzyny bez wymaganych uprawnień, zezwoleń i upoważnień;*
- 3) łowieniu zwierzyny niedozwolonymi metodami.”*

Brak w art. 4 ust. 6 projektu pojęcia „w szczególności” oznacza katalog zamknięty działań, a co może być furtką dla uprawiania bądź tolerowania kłusownictwa.

2. Art. 8 ust. 3f.

Przy założeniu, że inwentaryzację zwierzyny wykonuje się na dzień 10 marca roku, w którym jest sporządzany plan roczny (zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 13 listopada 2007 r. w sprawie rocznych planów łowieckich i wieloletnich łowieckich planów hodowlanych), termin 14 dni przewidziany na konsultacje projektu rocznego planu łowieckiego z podmiotami mającymi nieruchomości gruntowe w obwodzie łowieckim oraz termin 7 dni przewidziany na zatwierdzenie planu przez nadleśniczego mogą spowodować, że plany nie wejdą w życie od 1 kwietnia.

3. Art. 25 pkt 3

W powyższym przepisie brak jest wyraźnego wskazania, jak należy postępować w przypadku wytyczania granic obwodów na styku województw, powiatów czy gmin, gdzie granice obwodów często przebiegają wzdłuż granic administracyjnych, które nie zawsze są wyraźnymi liniami czy znakami w terenie.

4. Art. 26 pkt 2

Wyrażenie: „nie zabroniono wykonywania polowania” należy zastąpić sformulowaniem: „zezwolono na odstępstwo od zakazu wykonywania polowania”. Zakaz polowania wynika z art. 15 pkt 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Plan ochrony rezerwatu lub zadania ochronne będące surogatem planu ochrony do czasu jego ustanowienia mogą go tylko znieść (wg Komentarza „Prawo łowieckie” wyd. V – autor Wojciech Radecki).

5. Art. 26 pkt 3

Granice administracyjne miast często są niewidoczne w terenie i nie mogą stanowić granic obwodów łowieckich. Ponadto sformułowanie „większe obszary leśne lub rolne” już teraz generuje problemy z określeniem granic obwodów łowieckich, dlatego należy je doprecyzować.

6. Art. 26 pkt 4

Nadal pozostają wątpliwości czy niewielkie grunty rolne znajdujące się na terenach wewnątrz zwartej zabudowy miejscowości niezaliczane do miast nie powinny również być wyłączone z obwodu łowieckiego na podstawie przepisów ustawy.

7. Art. 26 pkt 5

Zaproponowany przepis jest niezgodny z wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 4 lipca 2002 r. (sygn. akt I KKN 795/00) stwierdzającym, że teren sadu ogrodniczego nie należy do kategorii wyłączeń z obwodów łowieckich terenów, o których mowa w art. 26 ustawy – Prawo łowieckie. Na terenie Województwa Mazowieckiego w rejonach sadowniczych istnieje wiele obwodów łowieckich praktycznie w całości leżących na terenach ogrodzonych sadów owocowych, pozostaje zatem do wyjaśnienia kwestia wyłączeń z powierzchni obwodów ogrodzonych sadów owocowych.

8. Art. 26 pkt 6

Przepis błędnie odsyła do art. 27 ust. 7 projektu; powinien zawierać odesłanie do art. 27 ust. 5 pkt 7, w którym przewidziano możliwość składania uwag i wniosków do projektu podziału obwodów łowieckich.

9. Art. 27

W aktualnie obowiązującym Prawie łowieckim i w przedstawionym projekcie brak jest sposobu i metodyki obliczania powierzchni obwodów łowieckich, w tym określania innych parametrów np. lesistości obwodu, tj. ilorazu powierzchni lasów do powierzchni obwodu w zarysie, czy też ilorazu powierzchni lasów do powierzchni obwodu po wyłączeniach z art. 26 ustawy. Powstaje wątpliwość, czy np. nieogrodzony cmentarz, park, parking lub ogrodzone za pomocą drutu kolczastego pastwisko lub łąka nie podlegają wyłączeniu z obwodu. Brak konkretnych przepisów powoduje uznaniowość przy wyłączeniu takich obiektów z obwodów łowieckich.

10. Art. 27 ust. 4 pkt 3

Należy zdawać sobie sprawę z ogromu pracy do wykonania dla określenia granic i powierzchni obszarów wymienionych w art. 26 projektu. Wymagane będzie precyzyjne określenie podziału z dokładnością do działek ewidencyjnych. Brak jest wiarygodnych źródeł informacji o stałych ogrodzeniach budowli, zakładów i urządzeń czy terenów przeznaczonych na cele społeczne, koniecznych do wykreślenia ich na mapach.

11. Art. 27 ust. 4 pkt 4

W przepisie brak jest doprecyzowania, o jakie obszary i odrębne przepisy chodzi.

12. Art. 27 ust. 5 pkt 5 lit. a i b

W przepisach art. 27 ust. 5 pkt 5 lit. a i b zbyt lakonicznie określono, o jakie organy bezpieczeństwa państwa chodzi. Brak wyszczególnienia takich organów może spowodować omijanie ich w procesie podziału województwa na obwody łowieckie. Nie wskazano kto decyduje o zachodzącej potrzebie uzgodnień.

13. Art. 27 ust. 5 pkt 8

Termin 21 dni na rozpatrzenie uwag i wniosków, o których mowa w pkt. 7, to praktycznie 15 dni roboczych. To stanowczo za mało na odniesienie się urzędów marszałkowskich do wszystkich wpływających wniosków.

14. Art. 27 ust. 11

Do tej pory podział województwa na obwody łowieckie stanowił element administrowania łowiectwem (art. 7 ustawy – Prawo łowieckie) i był zadaniem z zakresu administracji rządowej. Jeśli, w świetle proponowanego ust. 11 projektu, koszty podziału mają obciążać budżet województwa, to należy zmienić treść art. 7 ustawy.

15. Art. 29a ust. 4

Określanie przez ministra właściwego do spraw środowiska wzoru umowy podważy samodzielność i samorządność stron zawierających umowy. Wystarczające jest określenie w ustawie warunków, jakie umowa dzierżawy powinna zawierać. Na terenie kraju mogą wystąpić dodatkowe uwarunkowania, które mogą znaleźć się w umowach ponad wskazanymi w ustawie.

16. Proponujemy nadanie art. 42 ust. 8f następującego brzmienia:

„8f. Dopuszcza się polowanie na zwierzynę grubą, z wyjątkiem łosi i jeleni byków, z użyciem broni myśliwskiej o lufach gładkich i nabojów kulowych.”

17. Art. 42ae

Przedstawiona propozycja pozostawia szereg niedoprecyzowanych kwestii: czy właściciel nieruchomości będzie miał obowiązek oznakować ją w sposób widoczny dla myśliwych? Co będzie, gdy postrzelone zwierzę wejdzie na teren takiej nieruchomości? Czy za szkody łowieckie powstałe na takiej nieruchomości dzierżawca będzie zobowiązany wypłacać odszkodowania? Jeśli organizacja polowania na zgłoszonej nieruchomości nie będzie miała wpływu na bezpieczeństwo osób trzecich (np. tylko przejazd nagonka), to czy dzierżawca będzie mógł nie uwzględnić sprzeciwu właściciela?

18. Proponujemy nadanie art. 42b ust. 4 następującego brzmienia:

„4. Dzierżawca lub zarządca obwodu łowieckiego jest obowiązany poinformować pisemnie właściwego nadleśniczego i wójta (burmistrza, prezydenta miasta) o miejscu wyłożenia rejestru ewidencji i udostępnić ten rejestr na ich żądanie. Wójt informacje o miejscu wyłożenia rejestru podaje niezwłocznie do publicznej wiadomości.”

19. Art. 42e ust. 4

Przepis odnosi się do „ust. 4”, ale nie podano, o jaki artykuł ustawy chodzi. Należy to doprecyzować.

20. Art. 43 ust. 3

Przepis jest nieprecyzyjny, ponieważ dopuszczalne rodzaje polowań indywidualnych i zbiorowych zostały określone w proponowanym art. 4 ust. 3, 4 i 5 projektu.

21. Art. 44 ust. 1

Proponujemy rozszerzyć zakres rozporządzenia, do którego wydania upoważnia art. 44 ust. 1 projektu ustawy, o kwestię potrzeby ochrony innych gatunków zwierząt.

22. Art. 50

Proponujemy w art. 50 ustawy dodać ust. 5 w brzmieniu:

„5. Zarząd województwa wyposażony jest w rezerwę środków finansowych na szacowanie szkód łowieckich i wypłatę odszkodowań, o których mowa w ust. 1 i 1b na bieżący rok kalendarzowy do dnia 31 stycznia każdego roku. Przyznawana rezerwa środków finansowych na bieżący rok kalendarzowy stanowi sumę wypłaconych odszkodowań za rok poprzedni, a w przypadkach uzasadnionych zwiększeniem się ilości lub rozmiaru szkód, o których mowa w ust. 1 i 1b może być zwiększana w ciągu roku. Niewykorzystane z rezerwy środki finansowe zarząd województwa zwraca do budżetu państwa do dnia 31 grudnia każdego roku wraz ze sprawozdaniem finansowym o wypłaconych odszkodowaniach w danym roku kalendarzowym.”

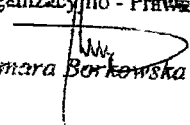
23. Proponujemy art. 52 pkt 4 nadać następujące brzmienie:

„4) poluje używając celowniczych urządzeń optycznych innych niż wymienione w art. 42aa;”

24. Przepis art. 52 pkt 9 projektu jest niejasny, ponieważ może dotyczyć zarówno łowczych, wypisujących upoważnienia, jak i konkretnych myśliwych, którzy dokonali odstrzału także obu jednocześnie.

Ponadto należy zauważyć, że przedstawiony tekst nie rozwiązuje wszystkich wątpliwości i niejasności ustawy Prawo łowieckie. Dalej wątpliwe pozostają kwestie składania przez przedsiębiorców podejmujących i wykonujących działalność gospodarczą polegającą na świadczeniu usług turystycznych obejmujących wykonywanie polowania na terytorium RP oraz polowania za granicą, marszałkom województw oryginałów dokumentów potwierdzających zawarcie kolejnej umowy, albo dokonanie kolejnej blokady środków finansowych stanowiących zabezpieczenie majątkowe roszczeń osób trzecich z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania przez przedsiębiorcę. Nadal pozostaje kwestia obowiązkowej przynależności myśliwego do Polskiego Związku Łowieckiego. W kwestii odszkodowań za szkody łowieckie (art. 48) wciąż brak zapisu o nienależnym odszkodowaniu w przypadku gdy posiadacz uszkodzonej uprawy lub płodu rolnego nie zgłosił szkody w terminie wyznaczonym w rozporządzeniu, o którym mowa w art. 49. Brak jest przepisu mobilizującego plantatorów do dbałości o uprawy. Odszkodowanie za szkodę łowiecką wyrządzoną na tej samej uprawie w kolejnym roku, jeśli nie była ona zabezpieczona przed wtargnięciem zwierzyny powinno być pomniejszane o 25%. Przy średniej wartości szkody liczonej w województwie mazowieckim dla okresu 2006 – 2012 wynoszącej ok. 16 000 zł, 25% stanowi wartość 4000 zł. Za taką kwotę można przynajmniej próbować zabezpieczyć uprawę przed wtargnięciem zwierzyny w następnych sezonach. Brak uregulowania zmierzającego do stosowania łuków w celach łowieckich, np. przy wykonywaniu odstrzału na terenach niewchodzących w skład obwodów łowieckich (w obrębie granic administracyjnych miast).

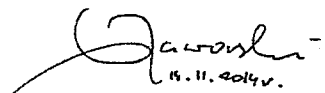
Zastępca Dyrektora Departamentu
ds. Organizacyjno - Prawnych

Tamara Borkowska

Sprawę prowadzi
Mateusz Czarniecki
tel (22) 5979201

Katarzyna Gronowska

14.11.2014 r.

14.11.2014 r.

**Uwagi Województwa Małopolskiego do poselskiego projektu ustawy
„o zmianie ustawy - Prawo łowieckie oraz niektórych innych ustaw”.**

1. Projektowane brzmienie art. 4 ust. 4:

„Polowanie indywidualne oznacza polowanie wykonywane przez jednego myśliwego działającego niezależnie od innych myśliwych znajdujących się w tym samym obwodzie łowieckim oraz polowanie na drapieżniki przy stogach i norach, wykonywane przez więcej niż jednego myśliwego z udziałem podkładacza z psem, oraz polowanie na ptactwo, w którym współpracuje ze sobą nie więcej niż trzech myśliwych korzystających z psa”

proponuje się zastąpić następującym zapisem:

„Polowanie indywidualne oznacza polowanie wykonywane przez jednego myśliwego działającego niezależnie od innych myśliwych znajdujących się w tym samym obwodzie łowieckim oraz polowanie na drapieżniki przy stogach i norach, wykonywane przez nie więcej niż dwóch myśliwych i podkładacza z psem – norowcem, oraz polowanie na ptactwo, w którym współpracuje ze sobą nie więcej niż dwóch myśliwych korzystających z wyspecjalizowanego psa do tego typu polowań posiadającego co najmniej dyplom z prób polowych”.

Uzasadnienie: W projekcie zakłada się organizację polowań przy stogach przez więcej niż jednego myśliwego i podkładacza z psem oraz polowań na ptactwo w którym współpracuje ze sobą nie więcej niż trzech myśliwych korzystających z psa. Organizacja polowań indywidualnych z udziałem wyspecjalizowanych psów przez nie więcej niż dwóch myśliwych jest rozwiązaniem dającym możliwość skutecznego polowania. Wskazanie liczby myśliwych jest zagadnieniem niezbędnym ze względu na bezpieczeństwo wykonywania polowań. Polowania w których uczestnicy więcej niż dwóch myśliwych winny być zgłaszane do gmin. Brak wskazania specjalizacji psów do danego typu polowań daje możliwość polowania z psem nieprzystosowanym do danego typu polowań. Skutkiem udziału w polowaniu tego rodzaju psów może być nie odnalezienie wszystkich postrzałek co jest zaprzeczeniem idei skutecznego polowania. Sprawdzenie cech wrodzonych psów na próbach jest minimum jakie muszą posiadać (np. legawce) by mogły uczestniczyć w polowaniach na ptactwo.

2. W projektowanym art. 26 pkt 3 kontrowersje budzi zapis *„większe obszary leśne lub rolne”*

Uzasadnienie: Zapis ten nie precyzuje powierzchni, jaka może być włączona do obwodu łowieckiego, natomiast wiele małopolskich obwodów łowieckich utworzonych jest w granicach administracyjnych miast, gdzie gospodarka łowiecka jest prowadzona przez dzierżawców – koła łowieckie. Konflikt pojawia się w momencie wystąpienia szkód łowieckich kiedy dzierżawcy odmawiają podjęcia działań szacowania i wypłaty odszkodowań łowieckich, z uwagi na dowolność interpretacji w/w zapisu Prawa łowieckiego. Należy zauważyć, iż uchwała Sejmiku Województwa Małopolskiego

w/s obwodów łowieckich województwa małopolskiego zawiera w załączniku mapowym w swej treści tereny oznaczone jako „kompleksy osiedlowe i inne grunty wyłączone”, tj. wyłączone z granic obwodów łowieckich. W tym zakresie uchwała odpowiada więc zapisom ustawowym. W kwestiach spornych, w przypadku, gdy w oparciu o mapę nie można jednoznacznie orzec o wchodzeniu terenu w skład obwodu, przeprowadzana jest wizja z udziałem przedstawicieli samorządu województwa w terenie. W wyniku takiej wizji stwierdzany jest fakt, czy obszar wchodzi czy nie w skład obwodu łowieckiego – tj. ocenie podlegają nieprecyzyjne kryteria, o których mowa w art. 26 Prawa łowieckiego.

3. W projektowanym art. 27 ust. 4 pkt 4

wątpliwości wzbudza kwestia dokładności zapisów uchwały, w zakresie precyzji odzwierciedlenia stanu faktycznego na mapach, bowiem może być trudno wskazać na nich dokładnie np. każdy pojedynczy dom, który podlega wyłączeniu z mocy uchwały. Przy obecnym postępie urbanizacji naniesienie obiektów wyłączonych z obwodów łowieckich jest niemożliwe. By treść uchwały spełniła swoje zadanie należałoby przeprowadzać aktualizacje w zakresie wyłączeń obiektów mieszkalnych, przemysłowych co roku lub częściej, co generuje nowe koszty. Aktualizacja map jest bardzo kosztowna i wynosi (ok. 200 tys. zł.)

4. Projektowane brzmienie art. 27 ust.5 pkt 8:

„rozpatruje uwagi i wnioski, o których mowa w pkt 7, w terminie nie dłuższym niż 21 dni od dnia upływu terminu ich składania, kierując się zasadami, o których mowa w art. 25”.

proponuje się zastąpić następującym zapisem:

„rozpatruje uwagi i wnioski, o których mowa w pkt 7, w terminie nie dłuższym niż 60 dni od dnia upływu terminu ich składania, kierując się zasadami, o których mowa w art. 25”.

Uzasadnienie: projekt zakłada rozpatrywanie uwag i wniosków w terminie nie dłuższym niż 21 dni, wskazany termin jest zbyt krótki w przypadku konieczności rozpatrywania uwag dotyczących wyłączeń na poziomie pojedynczych działek ewidencyjnych.

5. Projektowane brzmienie art. 27 ust. 11:

„Koszty sporządzenia podziału województwa na obwody łowieckie lub zmiany granic tych obwodów obciążają budżet województwa.”

proponuje się zastąpić następującym zapisem:

„Koszty sporządzenia podziału województwa na obwody łowieckie lub zmiany granic tych obwodów obciążają skarb państwa.”

Uzasadnienie: administrację w zakresie łowiectwa sprawuje samorząd województwa jako zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej, a zatem koszty realizacji tego zadania winien ponosić skarb państwa.

Toruń, 14 listopada 2014 r.

ŚG-III.7131.92.14

**Związek Województw
Rzeczypospolitej Polskiej**

Mając na uwadze projekt ustawy o zmianie ustawy - Prawo łowieckie oraz niektórych innych ustaw, przekazuję opinię do przedmiotowego projektu:

Fakt: Na terenach niewchodzących w skład obwodów łowieckich, np. terenach administracyjnych miast, nie może być prowadzona gospodarka łowiecka, co radykalnie ogranicza możliwości działań w kierunku minimalizowania powstawania szkód łowieckich na tych terenach.

Propozycja: Należy umożliwić pracownikom urzędów marszałkowskich, bądź osobom upoważnionym przez zarządy województw, do szacowania szkód na obszarach niewchodzących w skład obwodów łowieckich, a także podejmowanie działań mających na celu zapobieganie szkodom łowieckim, np. poprzez przekazywanie właścicielom upraw narażonych na szkody odstraszających środków chemicznych, przekazywanie ogrodzeń elektrycznych, bądź w uzasadnionych przypadkach zakup ogrodzeń z siatki ogrodzeniowej leśnej itd.

Fakt: Koszty związane z podziałem województwa na obwody łowieckie lub zmiany granic tych obwodów obciążają budżet województwa. Budżet województwa na następny rok jest planowany ze znacznym wyprzedzeniem. Zatem realizacja proponowanego przez ustawodawcę zapisu zobowiązującego sejmiki województw do podjęcia uchwał o podziale województw na obwody łowieckie w terminie do dnia 31 grudnia 2015 r., może być znacznie utrudniona lub wręcz niemożliwa ze względów finansowych oraz proceduralnych (np. zachowanie procedur przewidzianych ustawą pzp).

Propozycja: Należy wskazać źródło finansowania spoza budżetu województwa lub/i umożliwić przesunięcie terminu podjęcia przez sejmiki uchwał o podziale województw na obwody łowieckie.

Fakt: Do dostrzeliwania postrzałków zwierzyny grubej oraz do redukcji drapieżników schwytych w pułapki żywołowne dopuszcza się broń krótką o energii pocisku nie mniejszej niż 400 J mierzonej u wylotu lufy.

Propozycja: Wydawanie zezwoleń na zakup broni krótkiej powinno być poprzedzone szkoleniem z posługiwania się tą bronią oraz szkoleniem z umiejętności strzelania z takiej broni, ponieważ nieumiejętne posługiwanie się bronią krótką może doprowadzić do nieszczęśliwych wypadków. Szkolenia te powinno się przeprowadzać na strzelnicach przystosowanych do strzelania z broni krótkiej, a posiadacze tej broni spełniać wymogi i obowiązki jakie wynikają z ustawy z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji (Dz. U. z 2012 r., poz. 576 z późn. zm.).

Fakt: „Art. 9. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 1 pkt. 14, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2016 r.”

Propozycja: Treść art. 9 wymaga preredagowania jw., ponieważ punktem odniesienia jest w tym miejscu art. 31 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie, a *de facto* jest to art. 1 pkt 14 przedmiotowego projektu.

Fakt: Osiągnięte przez PZŁ dobre wyniki hodowlane (gospodarowanie zwierzyną) oraz ekonomiczne, stwarzają perspektywy dalszego prawidłowego zarządzania zasobami zwierząt łownych oraz funkcjonowania zrzeszenia; dotychczasowy model organizacyjny wydaje się optymalny i sprawdzony w obecnej rzeczywistości gospodarczej. Projektowane zmiany prawne stwarzają realne zagrożenia dla:

1] prawidłowego zarządzania zasobami zwierzyny, na terenie „prywatnych” obwodów łowieckich, które mogą przybrać taką formę w wyniku projektowanych zmian w ustawie Prawo łowieckie lub na obszarach wyłączonych z użytkowania łowieckiego, gdzie jak dotąd nie istnieją regulacje pozwalające na racjonalne gospodarowanie zwierzyną bytującą na tych terenach;

2] statusu kół łowieckich PZŁ, które z powodów ekonomicznych będą rezygnowały z dzierżawienia (użytkowania prywatnych oraz szczególnie odszkodowawczo nośnych) obwodów łowieckich w których rozmiar szkód łowieckich będzie przekraczał możliwości finansowe dzierżawców obwodów, tj. kół łowieckich; w konsekwencji może to prowadzić do np. sukcesywnego powiększania obszarów wyłączonych z użytkowania łowieckiego;

3] w dalszej konsekwencji problem, szczególnie finansowy może obciążyć budżet państwa („spłynie” do budżetu państwa) oraz niewątpliwie jst/samorządów województw;

Propozycje:

1] musi istnieć sprawny system zarządzania zasobami zwierzyny oraz kontroli prawidłowego wykonywania tej gospodarki;

2] osoby fizyczne i prawne, które „zażądają” wyłączenia własnych lub użytkowanych nieruchomości z użytkowania łowieckiego, nie powinny mieć możliwości ubiegania się o odszkodowania łowieckie z jakiegokolwiek źródła.

Otrzymują:

-Adresat

-aa.

Szczecin, 13 listopada 2014 r.

WRiR-IV.040.6.2014.MP

Pan Bogdan Ciepielewski
Dyrektor Biura
Związku Województw RP

OPINIA

WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO

dotycząca: projektu ustawy - o zmianie ustawy - Prawo łowieckie oraz niektórych innych ustaw (Grupa Posłów).

Województwo Zachodniopomorskie po zapoznaniu się z projektem **ustawy - o zmianie ustawy - Prawo łowieckie oraz niektórych innych ustaw** proponuje rozważenie uwzględnienia poniższych uwag:

- art. 5 ustawy Prawo łowieckie ma otrzymać brzmienie: „Minister właściwy do spraw środowiska, po zasięgnięciu opinii ministra właściwego do spraw rolnictwa oraz Państwowej Rady Ochrony Przyrody i Polskiego Związku Łowieckiego, określi, w drodze rozporządzenia, listę gatunków zwierząt łownych, uwzględniając podział na zwierzynę **płową, grubą, drobną oraz drapieżniki**, uwzględniając możliwość prowadzenia gospodarki rolnej, leśnej i rybackiej jak również dobro ochrony środowiska, kultywowanie tradycji łowieckiej, biologię i etiologię gatunków, wielkość i wysokość szkód w rolnictwie i leśnictwie, interakcje międzygatunkowe, trendy populacji, a także potrzebę ochrony gatunków rodzimych”.

W obecnie obowiązującym rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 11 marca 2005 r. w sprawie ustalenia listy gatunków zwierząt łownych gatunki łowne podzielone są zgodnie z obowiązującą terminologią łowiecką na dwie podstawowe grupy zaszeregowania, tj. na zwierzynę grubą i zwierzynę drobną. Jednocześnie rozporządzenie zawiera wyszczególnienie gatunków zwierzyny płowej oraz drapieżników. Przy czym wszystkie gatunki zwierzyny płowej zawierają się w liście gatunków zaliczanych do zwierzyny grubej, a wszystkie drapieżniki – w liście gatunków zwierzyny drobnej. Co za tym idzie podział listy gatunków zwierząt łownych na cztery główne grupy zaszeregowania wydaje się być niecelowy. Zasadnym będzie określenie listy gatunków zwierząt łownych zgodnie z podziałem współgrającym z obowiązującą terminologią łowiecką, tj. na zwierzynę grubą oraz drobną. Ewentualne określenie, które gatunki zwierząt łownych zalicza się do zwierzyny płowej, a które do drapieżników można pozostawić w takim kształcie, w jakim rozwiązano to w obowiązującym obecnie rozporządzeniu w sprawie ustalenia listy gatunków zwierząt łownych. Warto jednak zwrócić uwagę, że skoro pokuszono się o wyliczenie zwierzyny płowej, to podobnie należałoby wyliczyć również zwierzynę czarną (dzika i muflona), czyli dwa gatunki zaliczane do zwierzyny grubej (pozostałe gatunki zwierzyny grubej to zwierzyna płowa)

Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego

ul. Korsarzy 34, 70-540 Szczecin, tel. (+48 91) 48 07 202, (+48 91) 48 07 303, fax (+48 91) 48 93 984
www.wzp.pl, czl.zarzadu@wzp.pl

WPLYNEŁO 2014-11-20
2014/11

- art. 26 pkt 5 ustawy Prawo łowieckie ma otrzymać brzmienie: „budowle, zakłady i urządzenia, tereny przeznaczone na cele społeczne, kultu religijnego, przemysłowe, handlowe, składowe, transportowe i inne cele gospodarcze oraz obiekty o charakterze zabytkowym i specjalnym, **w granicach ich stałych ogrodzeń**”

Wprowadzenie takiego zapisu oznacza jedynie kosmetyczną zmianę obowiązującej treści art. 26 pkt 4 ustawy Prawo łowieckie, w którym zapisano, że w skład obwodów łowieckich nie wchodzi „budowle, zakłady i urządzenia, tereny przeznaczone na cele społeczne, kultu religijnego, przemysłowe, handlowe, składowe, transportowe i inne cele gospodarcze oraz obiekty o charakterze zabytkowym i specjalnym, **w granicach ich ogrodzeń**”. Zapis „w granicach ich ogrodzeń” i zapis „w granicach ich stałych ogrodzeń” są zapisami w równym stopniu niejednoznaczными. Aby wprowadzany w ustawie zapis miał rację bytu i rozstrzygał, jakie powierzchnie mogą być na podstawie art. 26 pkt 5 ustawy Prawo łowieckie wyłączone z obwodów łowieckich w ustawie należałoby zawrzeć w ustawie definicję trwałego ogrodzenia. W przeciwnym razie zmiana zapisu z „w granicach ich ogrodzeń” na „w granicach ich stałych ogrodzeń” jest niecelowa, ponieważ nie definiuje jednoznacznie powierzchni, które miałyby być na podstawie art. 26 pkt 5 ustawy Prawo łowieckie wyłączone z obwodów łowieckich.

- propozycja wprowadzenia zmian w art. 27 ustawy Prawo łowieckie, polegających na określeniu w uchwale sejmiku w sprawie podziału województwa na obwody łowieckie: granic i powierzchni wymienionych w art. 26; granic obszarów, o których mowa w odrębnych przepisach, niewchodzących w skład obwodów łowieckich oraz włączeń do obwodów łowieckich obszarów, o których mowa w art. 26 pkt 2 i 3 spowoduje, że w uchwale w sprawie podziału województwa na obwody łowieckie należałoby zawrzeć opisy granic tysięcy obiektów, które nie wchodzi/wchodzą w skład obwodów łowieckich, co może być po prostu niemożliwe do wykonania. Dla przykładu wektorowa baza danych obwodów łowieckich województwa zachodniopomorskiego zawiera 26118 obiektów wyłączonych z obwodów łowieckich. W przypadku, kiedy z obwodów łowieckich wyłączone będą także tereny zgłaszane w uwagach i wnioskach osób fizycznych i prawnych oraz jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej mających nieruchomości gruntowe w województwie objętym podziałem, a także dzierżawcy i zarządcy obwodów, należy liczyć się z możliwością, że liczba powierzchni do wyłączenia z obwodów łowieckich znacząco wzrośnie. Załącznik do uchwały sejmiku województwa zachodniopomorskiego w sprawie podziału województwa zachodniopomorskiego na obwody łowieckie, zawierający jedynie dane powierzchniowe obwodów łowieckich oraz opisy granic tych obwodów liczy 124 strony. Gdyby poszerzyć go o szczegółowe opisy wszystkich powierzchni niewchodzących/wchodzących w skład poszczególnych obwodów łowieckich (o ile jednoznaczne opisanie takich powierzchni byłoby możliwe), to należy liczyć się z tym, że załącznik do uchwały sejmiku w sprawie podziału województwa na obwody łowieckie osiągnie objętość setek stron.

- propozycja wprowadzenia w art. 27 Prawo łowieckie zmian obligujących marszałków województw do występowania o opinie do projektu podziału województwa na obwody łowieckie do wójtów, burmistrzów albo prezydentów miast w danym województwie lub województwach objętych podziałem (art. 27 ust. 5 pkt 4a) oraz uzgadniania projektu podziału z właściwymi organami wojskowymi, ochrony granic oraz bezpieczeństwa państwa, w zakresie dotyczącym obszarów gruntów pozostających w zarządzie tych organów lub przydzielonych tym organom do wykorzystania, dyrektorem właściwego urzędu morskiego w zakresie zagospodarowania pasa technicznego lub pasa ochronnego (art. 27 ust. 5 pkt 5 a i b) oznacza wielokrotne zwiększenie liczby podmiotów biorących udział w uzgodnieniach projektu uchwały sejmiku w sprawie podziału województwa na obwody łowieckie.

To w efekcie musi przełożyć się na znaczące wydłużenie procedury zmierzającej do dokonania podziału województwa na obwody łowieckie. Ponadto w projekcie nie wskazano szczegółowo organów wojskowych, ochrony granic oraz bezpieczeństwa państwa, z którymi należałoby dokonywać uzgodnień.

- proponowany w projekcie art. 27 ust 8 ustawy Prawo łowieckie termin 21 dni na rozpatrzenie przez marszałka uwag i wniosków osób fizycznych i prawnych oraz jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej mające nieruchomości gruntowe w województwie objętym podziałem oraz dzierżawców i zarządców obwodów jest zbyt krótki, biorąc pod uwagę fakt, iż liczba podmiotów uprawnionych do wnoszenia uwag i wniosków liczy w skali województwa setki tysięcy podmiotów.

- w ustawie Prawo łowieckie proponuje się dodanie art. 42 ac, który jest powtórzeniem zapisów §6 ust. 1 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 22 marca 2005 r. w sprawie szczegółowych warunków wykonywania polowania oraz znakowania tusz (jedyna różnica to zmiana kolejności – pkt 7 §6 ust. 1 jest zawarty w pkt 1 art. 42ac ust. 1). Przy czym należy zauważyć, że proponowany art. 42ac ust. 1 pkt 2 zawiera zakaz strzelania podczas polowania do licówki, nie definiując jednocześnie pojęcia: „licówka”. W przywoływanym wcześniej rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 22 marca 2005 r. w sprawie szczegółowych warunków wykonywania polowania oraz znakowania tusz, z którego zaczerpnięto treść całego art. 42ac, pojęcie licówki zdefiniowano w §2 pkt 5.

- art. 48 pkt 4 ustawy Prawo łowieckie ma otrzymać brzmienie „za szkody wyrządzone na terenach, o których mowa w art. 26 pkt 6”, czyli terenach zgłoszonych w uwagach i wnioskach osób fizycznych i prawnych oraz jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej mające nieruchomości gruntowe w województwie objętym podziałem oraz dzierżawców i zarządców obwodów. Wprowadzenie takiego zapisu oznacza, że właściciele lub posiadacze gruntów, które nie wchodzą w skład obwodów łowieckich na podstawie zapisów art. 26 pkt 1-5 będą mogli otrzymywać odszkodowania za szkody wyrządzane na nich w uprawach i płodach rolnych przez łosie, jelenie, daniële, sarny i dziki ze środków budżetu państwa (art. 50 ust. 1b ustawy Prawo łowieckie), natomiast właściciele lub posiadacze gruntów, które zostaną z obwodów łowieckich wyłączone na podstawie wniosków osób fizycznych i prawnych oraz jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej mające nieruchomości gruntowe w województwie objętym podziałem oraz dzierżawców i zarządców obwodów, będą prawa do takich odszkodowań pozbawieni. Oznacza to, że proponowany zapis art. 48 pkt 4 stoi w sprzeczności z art. 32 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

- postulowany w art. 5 projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo łowieckie oraz niektórych innych ustaw termin 31 grudnia 2015 r. jako graniczna data przyjęcia przez sejmiki województw uchwał o podziale województw na obwody łowieckie jest – z uwagi na złożoność procedury przygotowywania uchwały – nierealny do dotrzymania.

CZŁONEK ZARZĄDU

Jarostaw Zieliński

KRAJOWA RADA IZB ROLNICZYCH

00-930 Warszawa, ul. Wspólna 30, tel. (22) 623-21-65, 623-23-01; fax (22) 623-11-55
e-mail: sekretariat@krir.pl www.krir.pl

KRIR/MR/W/ 1415 /2014

Warszawa, 26.11.2014 r.

SEKRETARIAT Z-CY SZEFA KS

Pan

Adam Podgórski

Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu

L. dz. ....

Data wpływu 28.11.2014r.

Szanowny Panie Ministrze,

W odpowiedzi na pismo znak GMS-WP-173-236/14 z dnia 30.10.2014 r. przedstawiam poniżej opinię samorządu rolniczego w sprawie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo łowieckie oraz niektórych innych ustaw:

Trybunał Konstytucyjny wyrokiem z dnia 10.07.2014 roku (Sygn. akt P 19/13) orzekł o niezgodności przepisów ustawy Prawo łowieckie z Konstytucją RP gdyż przepisy tej ustawy nie zapewniają odpowiednich prawnych środków ochrony praw właściciela nieruchomości prywatnej objętej obwodem łowieckim. W uzasadnieniu wyroku Trybunał Konstytucyjny stwierdził, że „prawo łowieckie, jako ustawa uchwalona przed wejściem w życie Konstytucji, nie zostało dostatecznie dostosowane do jej wymagań. Powinno to skłonić ustawodawcę nie do kolejnej fragmentarycznej nowelizacji, ale do poszukiwania rozwiązań systemowych, które pozwolą dostosować cały model gospodarki łowieckiej i funkcjonowania podmiotów wykonujących tę gospodarkę do aktualnie obowiązujących norm konstytucyjnych.”

Niestety przedstawiony projekt uwzględnia bardzo wąski zakres zmian i nie wyczerpuje, zdaniem samorządu rolniczego, wytycznych Trybunału Konstytucyjnego, a przede wszystkim nie wnosi istotnych zmian w przepisach odnoszących się do rolników. Najważniejsze zagadnienia dotyczące szkód powodowanych przez dziką zwierzynę w uprawach rolnych pozostają nadal nieuregulowane, a powinny być objęte jedną ustawą.

Zdaniem samorządu rolniczego konieczne są szerokie zmiany przepisów związanych z prowadzeniem gospodarki łowieckiej poprzedzone wnikliwą i wielostronną dyskusją z udziałem Ministerstwa Środowiska, Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz samych zainteresowanych właścicieli gruntów – rolników.

Do najważniejszych kierunków zmian należą:

1. Wprowadzenie zmian mających na celu rozdzielenie podmiotu szacującego szkodę od podmiotu wypłacającego odszkodowanie.
2. Jednoznaczne wyznaczenie instytucji zajmujących się szacowaniem szkód.
3. Utworzenie funduszu stabilizacji na wzór funduszu stabilizacji dochodów, który utworzony byłby z wpłat kół łowieckich -tzw. fundusz rekompensacyjny, którego

ZSKS

26.11.2014

77 676 120

celem byłoby pokrycie różnicy pomiędzy faktyczną wartością szkody wyrządzonej przez dziki w uprawach rolnych, a możliwościami finansowymi kół łowieckich.

4. Wprowadzenie nadzoru nad Polskim Związkiem Łowieckim, jak również nad kołami łowieckimi.

Analizując szczegółowe zapisy projektu ustawy przedstawiamy następujące uwagi:

1. W całym projekcie w miejscach, gdzie pojawia się sformułowanie „opiniowanie” przez KRIR czy Izby Rolnicze należy je zamienić na „uzgodnienia”. Opiniowanie zawsze pozostaje dowolność podjęcia decyzji organowi występującemu o opinię, natomiast sformułowanie „uzgodnienie” daje pewność, że organy projektujące plany łowieckie, czy też obwody łowieckie będą musiały się ustosunkować do jego zdania oraz je uwzględnić.

2. W art. 5. wpisać wśród instytucji opiniujących listę gatunków zwierząt łownych z podziałem na zwierzynę płową, grubą, drobną oraz drapieżniki należy wpisać Krajową Radę Izb Rolniczych.

3. w art. 8. wpisać wśród instytucji, które zatwierdzają roczne plany łowieckie oprócz nadleśnictw oraz PZŁ właściwe terytorialnie Izby Rolnicze. Należy zapewnić odpowiedni czas na zapoznanie się właścicieli nieruchomości z projektami planów i uzgodnienia z wójtem, burmistrzem, prezydentem miasta opinii – proponujemy 30 dni. Do projektu ustawy winien być dołączony projekt rozporządzenia wykonawczego w sprawie określenia procedury zatwierdzania planów rocznych, także w przypadku negatywnej opinii wójta lub sposób postępowania przy negatywnych uwagach osób władających nieruchomościami.

4. W art. 13 miejsce wykładania karmy powinno być uzgadniane z właścicielami pól przylegających do miejsca dokarmiania. Paśniki powinny być umieszczane w lasach, żeby nie przyzwyczajają zwierzyny do żywienia się na polach uprawnych, a właściciele użytkowników rolnych powinni mieć wpływ na usytuowanie miejsc dokarmiania zwierzyny. Art. 13 ustawy powinien zobowiązywać zarządcę lub dzierżawcę obwodu łowieckiego do zawarcia pisemnego porozumienia wskazującego miejsce wykładania karmy oraz określać jej rodzaj. Rolnicy wielokrotnie zwracali uwagę, że myśliwi wykładają karmę dla zwierzyny w pobliżu ich plantacji nie uzgadniając tego z nimi. Plantacja nie jest przez myśliwych zabezpieczana przed wtargnięciem zwierzyny. Taki sposób dokarmiania przyciąga zwierzynę na plantacje i sprawia, że powstają zniszczenia, których, w sytuacji wyłożenia karmy w innym miejscu, mogło by nie być. Pisemne porozumienie w tym zakresie pozwoli wspólnie wskazać miejsca dokarmiania zwierzyny, bez narażenia na zniszczenie upraw rolnych.

5. W art. 25 należy zamieścić wśród zasad tworzenia obwodów łowieckich punkt 5 o treści „minimalizacji szkód łowieckich”

6. W art. 26 ust. 5 - proponujemy skreślić słowa „w granicach ich stałych ogrodzeń”

7. W art. 27 ust. 10 w brzmieniu: „Rozstrzygnięcia marszałka województwa o nieuwzględnieniu odpowiednio uwag i wniosków dotyczących projektu podziału nie

podlegają zaskarżeniu do sądu administracyjnego.” nie może być zaakceptowany, gdyż pozbawia właścicieli gruntów prawa decydowania o własności, naruszając właśnie wskazaną przez Trybunał Konstytucyjny zasadę ochrony praw właścicieli nieruchomości.

8. W art. 28 należy zaznaczyć, że wydzierżawienie obwodu łowieckiego oznacza prawo do prowadzenia gospodarki łowieckiej, jednak z zachowaniem słusznym interesów właścicieli gruntów (rolników, leśników).

9. W art. 29a Wzór umowy dzierżawy powinien być uzgodniony przede wszystkim z właścicielami nieruchomości reprezentowanymi przez Krajową Radę Izb Rolniczych.

10. W art. 30 dopisać podpunkt mówiący o tym, iż: 4) umowa dzierżawy obwodu łowieckiego ulega rozwiązaniu w przypadku nie realizowania przez koło łowieckie odstrzałów założonych w planach, pkt 5) umowa dzierżawy obwodu łowieckiego ulega rozwiązaniu w przypadku braku dobrej współpracy z właścicielami gruntów dzierżawionych oraz pkt 6) umowa dzierżawy obwodu łowieckiego ulega rozwiązaniu na skutek rażącego naruszenia prawa własności przez dzierżawcę.

Rolnicy wielokrotnie skarżą się, że pomimo nieprzebrzegania przez koła łowieckie przepisów ustawy i rozporządzenia nie dochodzi do rozwiązania umowy dzierżawy obwodu łowieckiego. Pojawienie się w ustawie takiej możliwości stworzyłoby większe szanse na przestrzeganie prawa przez myśliwych w zakresie szacowania szkód łowieckich i naliczania wysokości odszkodowania. Utrata prawa dzierżawy obwodu byłaby dotkliwą sankcją dla koła łowieckiego, co w rezultacie poprawiłoby szacunek dla prawa w środowisku myśliwych.

11. Art. 31, w którym ustawodawca proponuje automatyczne przekazanie czynszu dzierżawnego (obecnie przekazywanego gminom i Lasom Państwowym) płatnikom podatku rolnego, leśnego i od nieruchomości, w rozliczeniu podatku rolnego (średnio 1,44 zł/ha), co ma być odpowiedzią na zarzut Trybunału Konstytucyjnego o braku udziału w świadczeniu pieniężnym, jest nie do przyjęcia – próba obejścia wyroku TK i na dodatek uwłaczający sposób zapłaty w stosunku do współczesnych zasad rynkowych.

12. W art. 32a wpisać, że Polski Związek Łowiecki powinien być podzielony na 16 Okręgowych Zarządów Wojewódzkich, zgodnie z podziałem terytorialnym kraju, a nie jak w chwili obecnej 49 Zarządów Okręgowych zgodnie ze starym podziałem administracyjnym kraju.

13. W art. 42ae zmienić zapis punktu 5 na następujący: „Dzierżawca lub zarządca obwodu łowieckiego **musi** uwzględnić sprzeciw, gdy wykonywanie polowania będzie miało wpływ na bezpieczeństwo osób trzecich”. W art. 42 punkt 2 dopuszcza informowanie mieszkańców o planowanym polowaniu zbiorowym przez umieszczenie na stronie internetowej urzędu lub w sposób zwyczajowo przyjęty. Taka informacja winna być dostarczona w sposób skuteczny, zamieszczenie na stronie internetowej może być dodatkowym źródłem informacji, ale nie jedynym. W zaproponowanym zapisie pominięto prawa posiadacza nieruchomości, ponadto nie doprecyzowano okoliczności uwzględnienia lub nieuwzględnienia sprzeciwu – zapis zaproponowany jest czysto formalny, bez skutków praktycznych w zakresie praw własności.

14. W art. 44 ust. 1 dopisać do organów uzgadniających - Krajową Radę Izb Rolniczych.

15. W art. 46 ust. 1 uzupełnić wykaz gatunków zwierząt powodujących szkody łowieckie: (Są jednak gatunki zwierząt, które powodują szkody w uprawach nie wymienione w ustawach *Prawo łowieckie* i *o ochronie przyrody*. Są to zwierzęta takie, jak m.in.: dzikie gęsi, czaple, lisy, zające, norki.)

16. W art. 46 ust 2. Do szacowania strat powinny być uprawnione wyłącznie niezależne komisje składające się ze specjalistów np. z pracowników ośrodków doradztwa rolniczego i izb rolniczych. Ośrodki Doradztwa Rolniczego posiadające swoje biura w każdej gminie działają najbliżej rolników, dlatego zasadnym jest aby jego pracownicy - specjaliści w dziedzinie upraw wchodził w skład takich niezależnych komisji. Tak samo w terenie mają swoich przedstawicieli izby rolnicze i powinny być oparte na jednolitej metodyce szacowania strat.

17. W art. 48 punkt 5) oraz 6) należy doprecyzować określenie „bezpośrednie sąsiedztwo lasu” oraz „rażące naruszenie zasad agrotechnicznych”, gdyż określenia te są często interpretowane przez myśliwych szacujących szkody w sposób niejednorodny, często na niekorzyść rolników. W tym samym artykule zmienione brzmienie punktu 4 odnosi do art. 26 pkt. 6, którego treść nie jest jasna. Stąd też pojawia się zapytanie o wykładnię brzmienia art. 26 pkt. 6. Przepis ten przekreśla całe projektowane zmiany w sytuacji symbolicznych wartości tzw. czynszu dzierżawnego.

18. W art. 51 ust. 1 brakuje określenia odległości, z jakiej zakazane jest oddawanie strzałów, gdy na polu pracują ludzie - nie tylko maszyny. Nie uwzględniono odległości od budynków gospodarskich, w których znajdują się zwierzęta, a także od zwierząt na pastwisku.

Należałoby też usankcjonować prawnie w zmienianej ustawie możliwość zlecenia przez wójta/burmistrza/województwo interwencyjnego odstrzału przez licencjonowanego myśliwego ponieważ nawet odstraszanie bez zgody jest zabiegiem kosmetycznym i nieskutecznym.

Ponadto, projekt ustawy powinien zawierać pakiet aktów wykonawczych, do których należałoby się odnieść.

Podsumowując samorząd rolniczy opiniuje negatywnie przedstawiony poselski projekt *ustawy o zmianie ustawy Prawo łowieckie oraz innych ustaw*, jednocześnie deklarując pełną gotowość współpracy nad przygotowaniem kompleksowej zmiany ww. ustawy.

pozostaję z poważaniem

PREZES
Krajowej Rady Izb Rolniczych

Wiktor Szmulewicz

PROKURATORIA GENERALNA SKARBU PAŃSTWA

Główny Urząd Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa

ul. Hoża 76/78, 00-682 Warszawa
tel.: (+48) 022 392-31-17; fax: (+48) 022 392-31-20

www.prokuratoria.gov.pl
e-mail: kancelaria@prokuratoria.gov.pl

KR-51-528/14/KBU
DOPL/819/14

Warszawa, 2014.12.02

SEKRETARIAT Z-CY SZEFA KS

Lp: .....

Data wpływu 02.12.2014

Pan
Adam PODGÓRSKI
Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu

Grzegorz Paweł Kurkiewicz

W odpowiedzi na pismo z dnia 30.10.2014 r., znak: GMS-WP-173-236/14, dotyczące zaopiniowania poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo łowieckie oraz niektórych innych ustaw (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Stanisław Wziątek), w załączeniu uprzejmie przekazuję opinię Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa do przedłożonego projektu.

Z. Kurkiewicz

Otrzymują:

- 1) adresat – 1 egz.,
- 2) a/a – 1 egz.

Opinia do poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo łowieckie oraz niektórych innych ustaw (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Stanisław Wziątek)

W związku z otrzymaniem do zaopiniowania *poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo łowieckie oraz niektórych innych ustaw (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Stanisław Wziątek)*, zauważa się, co następuje:

1. W art. 1 projektu (zmiana ustawy – Prawo łowieckie):
  - 1) w pkt 1:
    - a) w zmienianym ust. 2 w art. 4 ustawy wątpliwości budzi nowa definicja pojęcia: „*polowanie*”, ze względu na nieuwzględnienie w niej łowienia zwierzyny przy pomocy ptaków łowczych,
    - b) w ust. 5 użyto niezdefiniowanego pojęcia: „*postrzałek*”,
    - c) w ust. 6 należałoby ponownie rozważyć zakres projektowanej definicji pojęcia: „*kłusownictwo*”, gdyż w pkt 3:
      - po wyrazie: „*zwierzyny*” należy dodać wyraz: „*żywej*”, w celu dostosowania do terminologii użytej w ust. 2 tego artykułu, zgodnie z którym polowanie oznacza m.in. łowienie dozwolonymi sposobami zwierzyny żywej,
      - zamiast sformułowania: „*niedozwolonymi metodami*” należałoby użyć wyrazów: „*niedozwolonymi sposobami*” w celu ujednoczenia terminologii użytej w ustawie (vide: ust. 2 w tym artykule)
    - d) w ust. 7, który doprecyzowuje definicję pojęcia: „*kłusownictwo*” odesłano do art. 52 pkt 8 i 9 oraz do art. 53 tej ustawy, które nie określają warunków dopuszczalności wykonywania polowania lecz stanowią podstawę nałożenia sankcji karnej na sprawcę określonego w tych przepisach czynu;
  - 2) w pkt 3:
    - a) w lit. a, przewidziane w ust. 3a i 3b w art. 8 zmienianej ustawy terminy do zatwierdzenia rocznych planów łowieckich mogą się okazać zbyt krótkie, gdyż w terminie 7 dni od dnia złożenia tych planów do zatwierdzenia przez dzierżawców obwodów łowieckich organ zatwierdzający musi uzgodnić to rozstrzygnięcie z Polskim Związkiem Łowieckim,
    - b) w lit. c, w projektowanym ust. 3d należałoby doprecyzować początek obliczenia terminu 14 dniowego do złożenia odwołania lub wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy,
    - c) w lit. f należałoby przereklamować brzmienie ust. 3f, ażeby jednoznacznie z tego przepisu wynikało, jaki organ podaje do publicznej wiadomości treść rocznego planu łowieckiego. Należałoby również wskazać, w jaki sposób będzie podana treść tego planu,
    - d) w lit. g wątpliwości budzi niejasne określenie wytycznych dotyczących treści rozporządzenia, które zostanie wydane na podstawie art. 8 ust. 4 zmienianej ustawy. W szczególności zastrzeżenie budzi wytyczna dotycząca uwzględnienia przez właściwego ministra przy wydawaniu rozporządzenia sprawozdania z realizacji poprzedniego planu łowieckiego. Należałoby również dostosować terminologię użytą w tym przepisie do zastosowanej w innych przepisach zmienianej ustawy, tj. zamiast sformułowania: „*limity pozyskania zwierzyny*” użyć sformułowania: „*wielkości pozyskania poszczególnych gatunków zwierzyny*” (vide: art. 30 ust. 3 zmienianej ustawy);
  - 3) w zamieszczonym w pkt 9 projektowanym pkt 6 w art. 26 zmienianej ustawy zastosowano błędne odesłanie tylko do art. 27 ust. 7, który dotyczy uwag i wniosków zgłoszonych do zmian uchwał sejmiku województwa o podziale na obwody łowieckie, pomijając ust. 5 pkt 7 w art. 27, który dotyczy uwag i wniosków zgłoszonych do projektu uchwały o podziale na obwody łowieckie;
  - 4) zmiany art. 25-27 ustawy powinny być zamieszczone w jednym punkcie;
  - 5) w zamieszczonym w pkt 10 art. 27 zmienianej ustawy:
    - a) w ust. 5:

- pkt 5 lit. a przed wyrazami: „*bezpieczeństwa państwa*” należałoby dodać wyraz: „*ochrony*”, gdyż zgodnie z art. 1 i 2 *ustawy z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (Dz. U. z 2010 r. Nr 29, poz. 154, z późn. zm.)* Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego, jak również Agencja Wywiadu są jednostkami organizacyjnymi właściwymi w sprawach ochrony bezpieczeństwa państwa,
  - w pkt 9 należałoby zastosować prawidłowe odesłanie tylko do pkt 4 w tym ustępie, gdyż tylko ten punkt dotyczy opiniowania projektu podziału na obwody łowieckie lub zmiany granic tych obwodów, natomiast pkt 5 w tym ustępie stanowi o uzgadnianiu tego projektu,
  - b) ust. 6 wydaje się być zbędny, gdyż w ust. 5 pkt 7 dotyczącym wyznaczenia terminu na wniesienie uwag i wniosków do projektu podziału można dodać, iż uwagi te i wnioski wnoszą się w formie pisemnej;
- 6) w pkt 14 zamieszczono treść ust. 1 i 2 w art. 31, która nie uległa zmianie w stosunku do obowiązującego brzmienia tych przepisów. Ponadto w dodawanym ust. 2a po wyrazie: „*powierzchni*” należałoby dodać wyraz: „*gruntu*”;
- 7) zamieszczona w pkt 16 propozycja dodania ust. 8b w art. 42 zmienianej ustawy wydaje się niepotrzebna, skoro ust. 8i dopuszcza zastosowanie innej niż określona w ust. 8a broni palnej;
- 8) w pkt 18, w dodawanym art. 42ac ust. 1 pkt 2 do zmienianej ustawy użyto niezdefiniowanego pojęcia: „*licówka*”;
- 9) w pkt 19:
- a) w lit. a:
    - należy usunąć oznaczenie „*art. 42b*”, gdyż zmiana nie dotyczy nadania nowego brzmienia całemu artykułowi, a ponadto należy zastąpić skrót: „*nr*” wyrazem: „*numer*”,
    - wątpliwości budzi zasadność zmiany pojęcia: „*książka ewidencji pobytu na polowaniu indywidualnym*” na „*rejestr ewidencji pobytu na polowaniu indywidualnym*”. W związku ze zmianą terminologii powstaje również konieczność wprowadzenia przepisu dostosowującego, regulującego możliwość posługiwania się dotychczasową książką ewidencji, zwłaszcza, że akt wykonawczy wydany na podstawie art. 43 ust. 3 zmienianej ustawy, który określa wzór ewidencji książki pobytu na polowaniu indywidualnym, zachowa moc nawet przez rok od dnia wejścia w życie projektowanej ustawy do czasu wydania nowych przepisów (art. 5 ust. 3 projektu). Konieczność dodania takiego przepisu wynika również z projektowanego brzmienia pkt 8 w art. 51 ust. 1 zmienianej ustawy, zgodnie z którym karze grzywny będzie podlegał każdy, kto wbrew przepisom art. 42b ust. 1 ustawy nie dokonuje wymaganych wpisów w rejestrze ewidencji pobytu na polowaniu indywidualnym,
  - b) w lit. b, dotyczącym dodania ust. 4 w art. 42b zmienianej ustawy w zdaniu pierwszym i drugim należałoby po wyrazie: „*miejsca*” dodać spójnik „*i*” oraz wyraz: „*terminie*”, gdyż nie zawsze rejestr ewidencji pobytu na polowaniu indywidualnym będzie publicznie dostępny, ze względu na konieczność zamieszczenia w nim informacji wymienionych w ust. 1 tego artykułu.
2. W art. 2 projektu należy zamieścić prawidłową metrykę *ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym*, tj. Dz. U. z 2013 r. poz. 1381 i Dz. U. z 2014 r. poz. 40. Ponadto zastrzeżenia budzą projektowane brzmienie art. 13ba dodawanego do tej ustawy, w zakresie:
- a) nieokreślenia rodzaju czynszu dzierżawnego, tj., iż jest to czynsz dzierżawny obwodu łowieckiego,
  - b) niezgodności z art. 31 ust. 2a zmienianej *ustawy – Prawo łowieckie*, polegającym na pominięciu obowiązku pomniejszenia podatku rolnego płatnikom tych nieruchomości o wartość ekwiwalentu za obwody łowieckie wyłączone z wydzierżawiania, o którym mowa w ust. 3 tego artykułu *ustawy – Prawo łowieckie*.
3. W art. 3 projektu zastrzeżenie budzi brzmienie ust. 1 w art. 7a zmienianej *ustawy z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym*, w zakresie niezgodności z art. 31 ust. 2a zmienianej *ustawy – Prawo łowieckie*, polegającym na pominięciu obowiązku pomniejszenia podatku leśnego płatnikom tych nieruchomości o wartość ekwiwalentu za obwody łowieckie wyłączone z wydzierżawiania, o którym mowa w ust. 3 tego artykułu *ustawy – Prawo łowieckie*.

4. W art. 4 projektu zastrzeżenie budzi brzmienie ust. 2a w art. 7 zmienianej *ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych*, w zakresie niezgodności z art. 31 ust. 2a zmienianej *ustawy – Prawo łowieckie*, polegającym na pominięciu obowiązku pomniejszenia podatku od nieruchomości płatnikom tych nieruchomości o wartość ekwiwalentu za obwody łowieckie wyłączone z wydzierżawiania, o którym mowa w ust. 3 tego artykułu *ustawy – Prawo łowieckie*.
5. Zasadnicze zastrzeżenia budzi ust. 1 i 3 art. 5 projektowanej ustawy, ze względu na naruszenie podstawowych zasad dotyczących obowiązywania aktów normatywnych. Uchwały sejmików województw są aktami prawa miejscowego, które zgodnie z art. 13 pkt 2 *ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 197, poz. 1172, z późn. zm.)* są ogłaszane w wojewódzkim dzienniku urzędowym. Tym samym obowiązujący akt normatywny nie może się stać projektem innego aktu normatywnego. Również oczywiste jest, iż akt normatywny przestaje obowiązywać z chwilą wejścia w życie innego aktu normatywnego, który uchyla ten akt. Mając na uwadze powyższe, należy usunąć ust. 3 z art. 3.
6. Wątpliwości budzi określenie w art. 9 bardzo krótkiego okresu *vacatio legis* ustawy, w sytuacji, gdy projektowana ustawa zakłada wprowadzenie nowych obowiązków (np. dotyczących zawiadomienia o terminie organizowanego polowania zbiorowego – art. 42ae zmienianej *ustawy – Prawo łowieckie*, utworzenia ewidencji trofeów rekordowych – art. 42e zmienianej *ustawy – Prawo łowieckie*, wprowadzenia nowych sankcji w art. 51-52 zmienianej *ustawy – Prawo łowieckie*). Ponadto zmiany przepisów podatkowych, o których mowa w art. 2-4 projektowanej ustawy powinny wejść w życie z dniem 1 stycznia 2016 r., analogicznie jak art. 31 ust. 2 i 3 zmienianej *ustawy – Prawo łowieckie*.

Ponadto zauważa się, iż w *Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów* została zamieszczona informacja o przygotowywanym *projekcie ustawy o zmianie ustawy - Prawo łowieckie (nr UD165)*, który dotyczy wykonania wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 10 lipca 2014 r., sygn. akt P19/13 oraz zmian delegacji ustawowych do wydania rozporządzeń, w celu dostosowania ich do wymagań określonych w art. 92 ust. 1 Konstytucji RP.

K. Broczyna
1.12.2014.

**PIERWSZY PREZES
SĄDU NAJWYŻSZEGO
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

BSA I-021-374/14

Warszawa, dnia 27 listopada 2014 r.

SEKRETARIAT Z-CY SZEFA KS

L. dz. .... 0 12 2014 .....

Data wpływu .....

**Pan
Adam PODGÓRSKI
Zastępca Szefa
Kancelarii Sejmu**

W odpowiedzi na pismo z dnia 30 października 2014 r., GMS-WP-173-236/14 uprzejmie informuję, że Sąd Najwyższy nie zgłasza uwag do *poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo łowieckie oraz niektórych innych ustaw.*

Z poważaniem

Prof. dr hab. Małgorzata GERSDORF

Tłoczono z polecenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Skierowano do druku 4 grudnia 2014 r.

Cena 3,18 zł + 23% VAT

